Ն. 6799 1892 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 9-21 ՇՈՒՐԱՆ 33 ԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ ١٣١١ ڕەبیعول ئەووەل ٣٠ Ն. 6799

Մանզումայի Էֆքիար

منظومهٔ افکار

صاحب امتیاز و مدیر مسئولی

فره‌بت یانوسیان

«مطبعه و اداره‌خانه‌سی»

باب عالی جاده‌سنده ٣٦ نومرولی

دائرهٔ مخصوصه‌در

ԵԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

10 ԲԱՐԱ 10

ԱՊՕՆԷ ԳԻՏԷԼԻ

	Սենդելէ	Ալթը այլէ
Իսթանպոլ	100	50
Թաշրա	140	70

Հէր նիւսխէ այրը այրը կէօնտէրիլէճէք մահալլէր իչուն սէնէլիկի 180, վէ ալթը այլըզը 90 ղուրուշ։

Մէնաֆիի ումումիեեէ միւթէալլիգ մէվատտ մէճմանէն ուէրճ օլունուր։

Տէրճ օլունմաեան մէպահիս վէ մէքեմթէպ իեատէ օլունմազ։

Սահիպի իմթիյազ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մանզումա էֆքիարէ
Պաղը Ալի ճատտեսինտե 36 Նիւմերո

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand' rue de la S. Porte. 36

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գայսէրիէ։ Առաջնորդու Գեր. Տ. Տրդատ վարդապետ Պալեանը, Պանտրմայեան կէօնտէրիլէճէկլինէ տայիր, ղազէթալարտա նէյը իսիլէն հավատիսին գաթիէն ասլը օլմատըզը կիպի, բէսմի մէճլիսլէրտէ տախի պունա տայիր հիչ պիր սեզ ճէրլէեան իթմէմիշ տիր։

Կէչէն կիւն եազարզըմըզ վէճհլէ, միւմայիլէյհ Հայր Սուրբ քէնտի էսէրի գալէմիսի օլան «Սուրբ երկիր» նամ թէլիֆինի մուսավվէր օլարագ Պէրպէրեան մաթպաասընտա թապ իթմիրմէքլէ մէշղուլ օլուպ, անճագ իքի այա գատար խիթամ պուլապիլէճէք տիր։

Էսէրի մէզքուրուն 6 գատար բէսիմլէր իլէ միւզէեէն օլտուղու հալտէ իքի ֆօրմասը թազ օլունմուշ տուր։

Ս. Երուսաղէմէն Թարգիմը գա իչար օլունտուղունա նազարէն, Ս. Յակովբ վանքըմըզտա պուլունան Մայրապետլէրին «Մեծ-Տնտեսի,» Գասապալը Թուրքանտա Մայրապետ, 112 եաշընտա օլտուղու հալտէ, կէչէն Սեպտ. 25ինտէ վէֆաթ իտէրէք, ճէնազէ ալտեը պիր սուբէթի մութանթանէտէ իճրա օլունուպ Ս. Սիոն գերեզմանատունը նա տէֆն իտիլմիշ տիր։

Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի մէրհումէնին թէրճէմէյի հալինի հավի, բէք միւէսսիր պիր Դամբանական սէօյլէեիպ հազըրլունը բէհապին իլէ էհալիէի վաֆիրէեի միւթէսսիր իլլէմիշտիր

Մէրհումէ «Մեծ-Տնտես» Մայրապետ 1798 թարիխինտե 14 եաշընտա օլտուղու հալտէ, Ս. Յակովբ Վանքընտա Մայրապետլիք սիլքինէ կիրմիշ, վէ Ս. Երուսաղէմ Պատրիարքլարընտան Հոգելոյս Տ. Տ. Պետրոս, Թէոդորոս, Գաբրիէլ, Զաքարիա, Կիրակոս, Յովհաննէս, Եսայի Պատրիարքլարա խըզմէթ իթտիկի կիպի, էլ եէվմ Պատրիարքլըք քիւրսիսինտե մուգիմ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքա տախի խըզմէթ իթմիշ տիր։

Ուժուր ադարաթը միլլիէթմիզին սիկուրթաեա վազ օլունմասը, Բաթրիգխանէմիզճէ մէճպուրիէթ թահթընա ալընմըշ օլմաղլա, պու սուբէթին, պիլճիւմլէ թաղլար ադարաթը միլլիէթ իտարէսինէ մէճմուր հէյէթլէրէ իչար օլունմասը գարարկը օլմուշ տուր։

Սիկուրթաեա վազ օլունան ադարաթըն դօնթրոլ մուամէլէսի, Քաղ. Ժողով Թարաֆընտան իճրա օլունաճագ տըր։

Ուսումն. Խորհուրդուն էվվէլքի կիւնքի իճթիմաընտա, Մալաթեան Գալուստ էֆ. Թարաֆընտան «կենդանական բնախօսութիւն» նամըյլա թազտիմ օլունան պիր էսէրին թէտգըգընա գարար վերիլմիշ տիր։

Աֆիոն Դարահիսարը Պոտոսեան կարապետ էֆ.-ե, էրմէնիճէ վէ Թիւրքճէ, վէ Գուլումճեան Յարութիւն էֆ.-ե ֆրանսըզճա մուալլիմիք չահատէթնամէլէրի վերիլմիշ տիր։

ՏԱԼԻԼԻԵԼ

Ախիրէն Տէրսաատէթ Ալմանեա սէֆարէթինէ թաեին օլունան բըրէնս Բատոլին, կէչէն հաֆթա չարշէնպիհ կիւնիւ բրէնսէս Բատոլին իլէ պէրապէր, Կլացտան հարէքէթ խտիպ ադշամբսը Վիէննաեա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Միւշարիւէյհ իրթէսի կիւնիւ էօյլէեին Վիէննատան Կրացա պիրմիւվասէլէ օրատան տախի Տէրսաատէթէ սէյեահաթընա տէվամ իթմիշ տիր։

Ավստրիա Մաճարիսթան սէֆիրի պարոն տր Գալիս վէ մախտումու Պ. Ֆրանց տր Գալիս, պիր վագրթան պէրու Վիէննատա պուլունմադտա իքէն, կէլէճէք բազար իրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզե ավտէթ իտէճէքլէր տիր։ Պարոն տր Գալիս վէ մախտումու էլեէվմ Գորֆուտա գարանթինա պէքլէմէքտէ օլուպ, հիւքիմէթի մահէլլիսէ մէէմուրիին, գարանթինաեա թապի օլանլարա, ճանլարը սըգրըմա եաճագ էյլէնճէլէր թէտարիֆի խուսուսունտա սարֆը իհթիմամ իթմէքտէ իմիշլեր։

Ճէպէլի Լիպնան միւթէսարրֆը Նաում բաշա հազրէթլէրինին թալէպի իւզերինէ, սապգ ճէպէլ ժանտարմա գօմանտանը միրալայ Օելիմ պէյ, մէէմուրիէթի սապգ գասընտա իպգա իտիլմիշ տիր։

Շէհր էմանէթի մուհասէպէճիսի Բէշատ պէյ, Խասէքի նիսա խասթախանէսի հիսապաթընը պիլմուահէնէ, պիւտճէսինտե միւվաղէնէ հուսուլ էկթիրմէկէ, Բրավան բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան մէճմուր իտիլմիշ տիր։

Մ. տր Դաուֆման նամ Շուէյցի պիր կէնճ միւհէնտիսին, պիր սէյեահաթ էնասընտա ֆճահամիզ պիր սուբէթտէ վէֆաթը վուգու պուլմուշ տուր։ Շէօյլէ քի Մ. տր Դաուֆման պաշը կէօրսինէ տօղրու էյմիշ օլտուղու հալտէ արապատա ուեուգլամագտա իքէն, էյրէթի եագասը խըրթլաղընը սըգարագ պիշարէի պօղմուշ տուր։ Արապաճը էֆֆենտիսինին ուեումագտա օլտուղու զաննընա զահիպ օլմուշ իսէ տէ, մուախիսէրէն պէտապատ միւհէնտիսին թէրքի տաղտաղայի հաեաթ. իթմիշ օլտուղու կէօրիւլմիւշ տիր։

Շուէտ - Նորվէկիա սէֆիրինին զէվճէսի գօնթէս տր Սթինպօք, տիւն սապահ Սէլանիքտէն չէհրիմիզէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Պանգը Օսմանի, վիլաեաթը Շահանէտ շիւպէլէրինի թէզեիալէ կէրեք աեվէլթէ կէրեք թիճարէթի ումումիեէյի մէմէքէթէ, էվվէլքինտէն զիեատե թէսհիլաթ պախշ իթմէքտէ օլտուղու չէշմի մէճմունիեէթլէ կէօրիւլմէքտէ տիր։

Մէճլիսի սըհհիեէ գարարը իլէ, մէմալիքի Շահանէ սըհհիեէ շիւպէլէրի, Դարատէնիզ Պուլկար չիմանլարընտա վաքօրլարա թէսլիմ օլունան բաթէնթալարը, էկէր Պուլկարիսթանտաքի Օսմանը սըհհիեէ մէէմուրլարը թարաֆընտան իմզա օլունմամըշ իսէ դապուլ իթմէեճէքլէր տիր։

Պու մուամէլէյի բէսմիեէի իյթա իթմէեէն վարօրլար, միւճաղաթա տիւշար օլաճագլար տըր։

Գասապա տէմիր եօլունու միւպաեէա իթմէք իւզրէ, մէզքիւր չիրքէթլէ պիր սուբէթի իթիլաֆիեէ հուսուլէ կէթիրմիշ օլան Պանտրմա-Ֆօնեա չըմէնտրֆէր սահիպի իմթիեազը Մ. Նակէվմաքէրսին, Տէրսաատէթէ կէլէկէճի տիկէր ղազէթալարլա պէրապէր ղազէթամըզտա եազըլմըշ իսէ, ալտըզըմըզ խուսուսի մալիումաթա նէզարէն, Մ. Նակէվմաքէրս, կէրեք Գասապա գումրան եասը վէ կէրեք Ֆրանսանըն պէօյիւք պանքէրլէրինտէն միւրէքքէպ օլան հէյեէթի մալիեէ իլէ իչին թէֆթէրրուաթը հազգընտա գաթիեէն պիր գարար իթթիխազ իթմէք իւզրէ, Բարիս վէ Լօնտրատա մէշղուլ օլաճաղը հասէպիլլէ, չէհրիմիզէ կէլէմէեէճէկլինի պա թէլէկրաֆ Տէրսաատէթէ վէքիլի Մ. Թուգանա իչար իթմիշտիր։

Ինչու Գասապա մէսէլէսի հազգընտաքի լայիհա նաֆիզնէզարէթինճէ պատէթ թէտգըգ գապուլ ու թասվիպ պուլրուլուպ, տիւն ադշամ օլ պապտէքի էվրագ մէճլիսի խասը վիւքէլաճա մէվզուի թէզքէքիւրէ վազ օլունմազ իւզրէ Պապը Ալիեէ թազտիմ գըլընաճագ իտի։

Ֆէնէր պաղչէսինտէ Պէլ-վիւ օթելի խըրտէթքեարլարընտան օլուպ, Տուեունու Ումումիեէ միւշավիրի Մ. Արիկեանը զէվճէսինին զիղըյմէթ միւճէվհէրաթընը սիրգաթ իտէրէք, տիւրքէ Աթինաեա ֆիրար իտէրքէն թէվգըֆ օլունան Բէթրս, Գալաթա սէրաեընա նազլ իտիլէրէք, օրատա վուգու պուլան իսթինթագընա, ճիւրմինի թէժամըյա իգրար իթմիշ, վէ մէզքիւր միւճէվհէրաթը 6 լիրա մուգաբիլինտէ, հէմշէհրիլէրինէն խըրիսթօեա բէհն իթմիշ օլտուղունու սէօյլէտիկինտէն, օ տախի տէրհալ թահթը թէվֆիքէ ալընմըշ, վէ միւճէվհէրաթը մէզքիւրէնին անգարիպ օրթաեա չըգարըլաճաղը գավիէն մէէմուլ պուլունմուշ տուր։

Մէէմալիքի Շահանէտ պուլունան աթլարըն իխրաճաթը մէճմու օլտուղու հալտէ, պու թիճարէթին պաղը վիլաեէթլէրճէ մէմալիքի էճնէպիեէ իլէ իճրա օլունտուղու, հիւքիմէթի Սէնիեէճէ խապէր ալընմադա, իչպու թիճարէթի ղարի մէչրուանըն մէնի իչուն, ումումի վիլաեաթը Շահանէէ, պիր գաթ տահա տիպգաթ ու իթինա վէ իճրայի նէզարէթ իթմէք իւզրէ էվամիրի լազըմէնին իթասը խուսուսունա իրատէլի Սէնիեէ սուտուր իթմիշ տիր։

Ախիրէն Տէրսիմտէ պիր հայտուտ չէթէսի, Խարբութտան 6 սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Աշըվան քէօյունէ հիւճիմ իտէրէք պիր չօղ տավարլարը սիւրիւպ կէօթիւրմիշ իտի։

Մէշքիւր չէթէյի թաագրպ իտէն ժանտարմալար էշգընեաեա պիթթէսատիֆ վուգու պուլան միւսատէմէտե, հայտուտլար սէրկէրտէսի գաթլ օլունմուշ, վէ ավէնէսինտէն պաղըլարը թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալանմըշլար տըր։

Քէզա էկինտե ախիրէն զուհուր իտէն պիր էշգընեա չէթէսի, ժանտարմալար թարաֆընտան տաղըտըլմըշ տըր։

Մոմպոլ

Խասթալըգտան սալիմ իբէք պէօճէկի թօխուտունուն ֆիւրուխթու վէ թէֆէրրուաթը հագգընտա. Տուեունու ումումիեէ մէճլիսինճէ թանզիմ օլունան լայիհա, Մալիեէ նէզարէթի հուգուգ միւշավիրլի կինճէ թէտգըգ օլունմագտա տըր։

Տէտե աղաճ սանճաղը միւթէսարրֆը Պէհաէտտին պէյէ։ 1500 ղրուշ մաղուլիեէթ մաաշը թախսիս պուլրուլմուշ տուր։

Ախիրէն Մօսգուա չէհրինտե թէճէմիւ իտէն իլմի հայվանաթ գօնկրէսի, կէլէճէք տէֆա Հօլանտանըն բայթախթը օլան Լա Հէյ չէհրինտե իճթիմա իտէճէկլինտէն, իյճապ իտէն թէրթիպաթ կէօրիւլմէքտե տիր։

Էվվէլքի կիւն ֆուրթունա էսնասընտա, Գատըքէօյտե իքի իսլամ խանէսինէ եըլտըրըմ իսապէթ իտէրէք, խանէնին պաղը մահալլէրինի վէ էշեալարըն պիր գըսմընը եագմըշ տըր։

Պանտրմատան Գօնեաեա գատաբ ինչա օլունաճագ չըմէնտրֆէր իլէ Գասապա խաթթընա թալիպ օլան Մ. Վիժիեէ վէ հէյեէթի մալիեէ ըէյիսի Մ. Էմիլ Գոլլէնին, հոկտեմբեր 25տե Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն Բարիստէն եօլա չըգաճագլարը պա թէլէղրաֆ պիլտիրիլիեօր։

Տիւն թիւճճար էշեասը համուլէսի իլէ Լօնտրաատան կէլէն պիր վաբօրտան մալ չըգարըլը իքէն, վինչ մաքինասը, թայիֆէտէն պիրինին էլինի պիլէկինտէն գարըպ գօրարմըշ վէ մէճրուհ ինկիլիզ խասթախանէսինէ կէօթիւրիլմիշ տիր։

Մէքթէպի Միլքիեէ թալէպսինտէն օլուպ, պունատան պէշ մահ էվվել Սաաթեա ճիվարընտա բէֆիգի քիրիշճի Ռիզա էֆֆենտիի պըչագլա գաթլ իթմիշ օլան Մուսթաֆա էֆ.-նէն, ճինաեէթ մահքէմէսինտէ տիւնքի կիւն մուհաքէմէսի իճրա զըլընմըշ տըր։

Իզմիր բօլիս գօմիսէրլէրինտէն Տիլավեր էֆ. տիւն սապահ բէվօլվերինի սիլէրքէն, բէվօլվեր գազէն աթէշ ալըպ, գուրշուն միւմաֆիլէյհե էսապէթ իթմիշ վէ միւթէսիրէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

Սինօպ թէհսաֆիզուլսանէսինտէ եօլճու վէ էշեալարը թէլէթսիզլիքէք իչին կէճտերիլէն «Էթիւֆ» մաքինասը եէրինէ վազ օլունմուշ վէ պիր գաչ կիւնէ գատար իչլիքեեէ պաչլաեաճագ տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ

Բարիս 19 հոկտ. — 1871 տէ 1892ճէ գատար մէսարիֆաթը հարպ պիւտճիզ 18 միլեարա վասլը օլմուշ տուր։ 1893 իչիւն գօմիսիօն թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան պիւտճէ 1892 սէնէսի իչիւն 634,610,131 ֆրանգա պալիզ օլուպ, պու իսէ 1892 սէնէսի թախսիսաթընա նիսպէթլէ 23,848,829 ֆր. նօգսան պուլունմագտա տըր։

Պէրլին 19. — Բարլամէնթօնուն նոյ. 22տէ գաթիէն իճթիմաէ տավէթ օլունաճաղը զանն օլունուեօր. թէնսիգաթը ասքէրիճէ իչիւն վուգու պուլան թախսիսաթ 146 պուչուգ միլիօն գատար օլուպ, պունուն 66 պուչուգ միլեօնու ատի վէ 80 միլեօնու ֆէվգելատէ պիւտճէտտէ զիբը ու թասրիհ օլունմուշ տուր։

Պէրլին 19. — Մէվսուգ մալիումաթ ալան տէվայիրտե, գօնթ Գաբրիվինին իսթիֆասընա տայիր շուեու պուլան հավատիս, ալէմի բէսմինին թէքզիպաթընա բաղմէն, քէսպի թէհսաղգուգ իթմէք իւզրէ տիր։

Լօնտրա 19. — Նոյ. այընա խասպէթ իտէն Մըսրը էհամը գուբօնլարը իւղերինէ, Լօնտրատա թէէտրիճէ օլունաճագ հիսսէ 2 միլիօն ինկիլիզ լիրասընա պալիզ օլմագտա տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԼ

Ճէզայիրի պահրը սէֆիտ վիլայէթինտե, Սըզրը գազասը գայմագամըզը, մէքթէպի միլքիեէի շահանէ մէէզունլարընտան Յինճի սընֆիտան միւնթէխէպ Ահմէտ Ղալիպ էֆ.-ե,

Առանամէքթուպի գալէմի միւմէյեիզի իզզ. Շաքիր էֆ.-ե, սանիեէ սանիսի բիւրոպէսի թէվճիհ պուլրուլմուշ տուր։

ՆԻՇԱՆ

Շէրիֆ Ասպիւրմըթթալիպ էֆ. մէրհումզատե սաատ. Ահմէտ բաշա հազր.-ինէ Զինճի օսմանի,

Մանասթըր մէքթուպճուսու սաատ. Դատրի էֆ. հազր.-ինէ Յինճի օսմանի,

Միւթէպէրանը թիւճճարտան Գալսէրլի Գազազեան կարապետ էֆէնտի իլէ Ատալարտա միւսթախտէմ բօլիս Ալի էֆ.-ե Յինճի բիւթպէլէրտէն մէճիտի նիշանը իհսան պուլրուլմուշ տուր։

ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆՑ

ՀՐՎՈՒԱԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

1892

Տպագր. Նշան Կ. Պէրպէրեան

Վաճառման կեդրոնատեղին է Զարդարեան գրատունը, Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ, թիւ 12.

Գին 10 Ղրուշ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐՔ

Մեր ազգայնոց շատերուն համար պատրիարքարանը այն ատեն միայն գոյութիւն ունի, երբ գլուխնին ներդը գայ և անել դրութեան մը մատնուելով օգնութիւն փնտռել ստիպուին, ուրիշ պարագայից մէջ ամենևին մոքերնուն իսկ չեն անցներ թէ ինչով ապահովուած է պատրիարքարանի նիւթականը, և թէ հոն պաշտօնավարող բազմաթիւ անձանց ամսականներն ու յարաբերական ուրիշ ծախսերը ո՞ր աղբիւրներէ պէտք է հայթայթուին։

Դուռառներու ազգայինք բնաւ հետամուտ չեն գտնուած այս եկեղեցական սրտմաշուք խնդիրներով զբաղելու, և իրենց անհաճոյ մանրամասնութեանց մէջ մտնալու։ այլ ամէն անգամ որ ուզէ առթիւ պէտք ունեցած են պատրիարքարանին, դիմած են հեռագրաւ ի պարտու պատշաճ տնօրէնութիւն թեմական խնդրոց։ առանց երբէք խորհելու թէ պատրիարքարանի պաշտօնեայներն ալ իրենց նման հացկ'ուտեն և այլ անհրաժեշտ պետքեր ունին, որք ուրիշ մահկանացուաց պէտքերուն նման դրամով կը դոհացուին։

Ազգային տուրքը, որ հաստատուած է գլխաւորաբար Պատրիարքարանի հաստատուն եկամուտ մը գոյացնելու և ընդհանուր ազգին մասնակցութեամբ սոյն Ազգային յարկին դիրքը նիւթապէս բարգաւաճ վիճակի մը մէջ պահելու համար, կանխամտածութեամբ այնպիսի դիւրամատչելի պայմաններով կարգադրուած է որ ոչէ ազգայնոյ համար այլևս այսպիսի պարտականութենէ մը խոյս տալ։ պարզապէս ազգային գործոց կանոնաւորութեան դէմ արգելք յարուցանելու անուղղակի դիտումը ը սել կըլլայ։ Ըստ որում սոյն տուրքէն մեզմէ ամենէն հարուստին վճարելիք պարտաւորիչ բաժինը օրական 10 փարայ տարեկան 75 գահեկան է միայն, գումար մը զոր մեզմէ շատեր կրնանք վճարել առանց դոյզն ներգործութիւն մը ըզգալու մեր եկեւմտացոյցին մէջ, եթէ երբէք բարի կամք ունենանք։ 75 վճարելու անկարող եղողը տարեկան 50 թող վճարէ 25 թող վճարէ վերջապէս ուղղակի տուրք մը թող վճարէ և սկզբամբ օգնած ըլլայ ազգային սնտուկին և Պատրիարքարանի գործոց կարգաւորութեան։

Զենք ուզեր կրկնել այն խել մը դիւրութիւններն ու Ղրին հաշիւները որ առնուազն հարիւր անգամ հրատարակուած են այլ և այլ օրաթերթերու մէջ, Ազգային տուրքը անզգալաբար վճարելի ընելու համար և հինգ փարայի արդիւնք չեն կրցած առաջադրել, այլ մեր նպատակն այն է որ ամեն մարդ զգալով, նեղուելով, իւր տան ապրուստէն խնայելով վճարէ այսպիսի տուրք մը որ մեծ ներգործութիւն պիտի ունենայ ազգային գործոց կանոնաւորութեանը վրայ։

Սակայն ցաւալի է ըսել որ գիտակցութիւնը որչափ յառաջանայ, ուսեալ անձանց խիւրը որչափ բազմապատկի ազգիս մէջ տուրքերու վճարումն ալ մի և նոյն համեմատութեամբ պակսելու վրայ է։

Անցեալ տարի երբ Ազգային տուրքս նոր բաշխում տեղի ունեցաւ։ ստուար թուով տգդալինք նշանակուեցան իրը 75 դահեկան տուրք վճարելու կարող, և որք իրենց քրէարկելու իրաւունքն ալ խղճի մտօք ի գործ դրին ամենայն վեհանձնութեամբ, սակայն երբ կարդը 75 դահեկանը վճարելուն եկան իւրաքանչիւրը մէյմէկ պատրուակներով խոյս տուին և հազիւ հարիւրին տասը վճարեց 75 դահեկանը, բացայայտ է որ նոր բաշխում կատարելու համար գումարեալ յանձնաժողովը եթէ վերահասու չըլլար իւրաքանչիւր անհատի նիւթական կարողութեան, չէր որոշեր վճարելիք տուրքին սահմանը և այսպիսի ընթացք մը ոչ այլ ինչ կը նշանակէ, եթէ ոչ պարզապէս չա՛ուն ու ՀԱՍԱՐԻ գիտակցութիւնը չունենալ։

Մենք որչափ որ գիտենք, մեր ազգային բոլոր հաստատութեանց համար տուրք վճարելու վարժ դասակարգ մը կայ, որ քսակին բերանը բացած իւր չափու կարողութեամբը ամենուն ալ կը հասնի, և մեր ազգային հաստատութեանց մեծագոյն մասին գոյութիւնը այս առատաձեռնութեանց կը պարտինք, ապա թէ ոչ եթէ խօսելու վարժուող անձանց Ինայի՞նք հիմակ շատո՞նց անոնց բոլորն ալ գոյուած կըլլային։

Ազգային տուրքն ալ վերոյիշեալ առատաձեռն անձինք են որ կը վճարեն կանոնաւորաբար և մեր ազգայնոց մեծագոյն մասը մինչև որ անհրաժեշտ գործ մը չունենան Պատրիարքարանի մէջ, անկարելի է որ պարտաճանաչութեամբ տուրքերնին վճարեն, Պատրիարքարանն ալ շատ լաւ կը վարուի այդպիսեաց հետ, և դիզուած տուրքերը չը գանձած դիւրութիւն չընծայէր իրենց։

Արդ այս բոլորէն սա եզրակացութիւն կուգենք հանել թէ, մինչև որ ամէն անհատ իւր բաժնին ինկած Ազգային տուրքը չը վճարէ, թող չը կարծէ թէ ուրիշները իրեն համար պիտի վճարեն և Ազգին գործերն յառաջացնեն, թող ենթադրէ որ ամէնքն ալ իրեն պէս կը խորհին և տուրք չեն վճարեր ու պիտի տեսնայ թէ ուր պիտի հասնի այն ատեն Ազգային գործոց վիճակը։

ՍԻԿՈՒՐԹԱԼԱՐ

Տէրէի զբաղնոտ թարգիմանը կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ տուր։

Սիկուրթալար հագդընտա էօթէտէն պէրու պաղը թէտգրգաթատա պուլունուպ, սրբա տիւշտիք ճէ պունլարըն սուի իսթիմալաթընտան պահա իթմէքտէ իսէմ տէ, չիմտիլիք պաղը թահդրգաթլա մէջդուլ օլտուղուժտան, իքմալինտէ նէթիճէյի թէտգրգաթըմը արգ իթմէք իւզրէ, պէր վէճճի աթի պաղը միւթալէաթ պէեանընա միւսարաաթ իյլէրիմ։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Էվրոբանըն միւխթէլիֆ մէմալիքիտէ մէէսսէս սիկուրթա գումբանեալարընն էքսէրիսի, Տէրսաատէթտէ պիրէր շիւպէ քիւշատ իթմիշ տիր։ Պու շուուսլաթ եանի ադոնլարըն պիրէր աճէնթէսի վար տըր քի, պու աճէնթէլէր պաղէն քէնտիլէրինէ պէօհիւք պիր էհէմմիյէթ վիրմէք իւզրէ, խուսուսի տիրէք։ թէօր սրֆաթընը տախի ալըրլար։ Հէր նէ հալ իսէ, պիզիմ մագսէտիմիզ, իշլէրինտէն պաղըսընըն սրֆաթընտան տէկիլ, պէլքի պուլանըդ սուտա պալըդ ավլամաղաչապալանտրգլարընը, վէ էնվալի հիյլէ վէ տէսայիս սիւշլիւնէրէք էհալինին բարասընը չէքմէք իսթէտիքէրինի իսպաթ իթմէք տիր։

Պու հիյլէ վէ տէսիսէլէրտէն պիրի օլմագ իւզրէ, սիկուրթա աճէնթէլէրինին մի չթէրիլէրինէ վիրտիքլէրի բօլիցա սէնէտլէրին, սրրգ մէնտուպ օլտուգլարը գումբանեալարըն լիսանը, եանի Ինկիլիզճէ, Ալմանճա, Ֆրանսըզճա, Իթալիանճա վէ դայրիհիւմ էլսինէ իւզրէ եաղըմըշ, վէ մէմալիքի տէվլէթի Ա. լիեէտէ իճբարի մուամէլէ իթմէքտէ, վէ թէպաայի Օսմանիեէի իդնա իլէ բարալարընը չէքմէքտէ օլտուղլարը հալտէ, աճապա հիչ տէյիլսէ ճիւզի պիր մէսարիֆ իսթեաբ իլէ, բօլիցա սէնէտլէրինի դաթ օլունանճագ չէյ, թէնին թէ միղիկի տիր։ Պիր եանտան թէնտէ թապիի բէյտա օլան եաղլարտէ թապիի բէյտա օլան եաղլարվէ թէր վէ սայիրէ, թօղտան թօրրագտան պիր մանճուն հալի քէսպիտիպ, վէ ճիլտի գաբլտարդը հալտէ, անրն իճրայի վազիյֆէսինէ խալել կէթիրէրէք։ պիր չօգ սիվիճէ վէ սայիր եարէլէրէ սէպէպիեէթ վէրտիկի կիպի, տախտի պիր չօգ քէյֆիսիզլիքլէրէ տախտի սէպէպիեէթ վէրիր օլտուղու թըպէն թաստիպ օլունմուշ պիր մատտէ տիր։ Ճիլտին պու բիս հալի, պիր չօգ միքրոպլար իշլին եանա. շանագ միւնասիպ պիր մէրքէզ օլտուղունտան, սարի էնվալի ճիլտ խասթէլիքլէրինէ սէպէպիեէթ վէրմէսի իլէ պէրապէր, թէֆֆիւն տախի բէյտա օլուր։

Ցիմէք սրհհէթին մուհաֆաչասը իշլին էն զիեատէ էլզէմ օլան չէյլէրտէն պիրի տախի, թէնին թէմիզ օլմասը ճիհէթի տիր, վէ պու սէպէպտէն էօթրիւ, մէշղուլ օլտուղու իշին իդթիդասընճա, հաֆթատա պիր համամա կիթմէք, հէր ատէմ իշլին ատէթա պիր պօրճ օլմագ լազըմ կէլիր։ Վէ պու ճիհէթտէ տախի իսլամ վաթանտաշլարըմզդան պիր իպրէթ ալմամզդ ֆարզ տըր, չինքի էն ֆաքիր պիր իսլամ համմալ տախի, հաֆթատա պիր իքի համմամա կիտիպ, եր գանըր վէ թէմիզլէնիր, վէ պաշլըճա պու ճիհէթտէն տօլայը տըր քի, Իսլամ վաթանտաշլարըմզդան ճիլտէ տայիր էմրազ բէք նատիր կէօրիւլմէքտէ տիր։

Համմամա կիթմէք իշին զբրդ բարա տախի քեաֆի տիր, լաքին թէէսսիֆ օլունուր քի, կէրէք եէրլի վէ կէրէք թաշրալը պիր չօգ էհալի պու ճիհէթէ ասլա էհէմմիյէթ վէրմէսի։ բէրէքէտլէրինտէն, պէտէնլէրի վէ եաթըպ գալդ տրգլարը մահալլէր ատէթա պիրէր թէաֆֆիւն մէրքէզի օլտուգլարը ամմէէ մալիւմ վէ միւսլէմ պուլունմուշ տուր։ Պու եօլտա ատէմլէրին կիյինտիքլէրի բուպալար տախի, թէնլէրի կիպի պիրէր թէաֆֆիւն, բիսլիք, վէ միքրոպլար մէրքէզի օլտուգլարընտան, վարօրտա, թրամվայտա, վակօնլարտա եանը պաշլարընտա պուլունան զաթլարը թաաճիզ իթմէքտէ օլտուգլարը հէփսիմիզին պիլտիկի չէյ տիր....

Լաքին սլունլարըն պու հալինի կէօրէնլէր, հալի իլէ քէնտի քէնտիլէրինէ չու եօլտա պիր միւթալատա պուլունանճագ «օլմաեաքի Ալլահ պունլարա պուրուն վիրմէմիշ օլսուն», վէ եախօտ պիրէր սէպէպ մէպնի, պուրունլարը խասթէ օլուպ տէ քօքու ալամագ պիր հալքէսպ իթմիշ օլսունլար» հաշա, պէօյլէլէր տախի մունթազամ վէ պիրէր պուրունա մալիք օլտուգլարընա ասլա շիւպհէ օլմասըն, ֆագաթ շու ճիհէթ վար քի, իթի եատ եանի ալըշմագ իքինճի պիր թապիաթ տըր ֆէհմասընճա, պէօյլէլէր չօճուք եաշլարընտան օլ մէրթպէտ բիսլիք տէնիլէն չէյէ ալըշմըրլար քի, ատէթա անրն թէաֆֆիւնի իլէ մէէնուս օլուպ, թէմիզքեաբլըքտան իւրքմէքտէ տիր։ Ինչ սրհհէթին վէ մէտէնիեէթին արատըղը վէ իսթէտիկի ճիհէթ պու տուր։ վէ պունուն իշիւն տախի հաֆթատա եաղլըքընը գըրք բարալըգ պիր ֆէտաքեարլըք քեաֆի տիր։

Էլպիսէլէրիմիզին [վէ վիճուտումուզուն բիսլիկի սրհհէթիմիզէ մուզիրը օլտուղու կիպի, պաղը ճիհէթլէրտէ կիւնահը տախի վար տըր, մէսէլա պու եօլտա բիս վէ իւսթ պաշլարը թէաֆֆիւնտէն պէրի օլմաեան պէշօն քիշիլէր քիլիսէեէ կիթտիքլէրընտէ։ չօգլար իշպու թէաֆֆիւն տէն Ամաճիզ օլուպ, վէ պիր միւտաէթ թէհամմիւլ իթտիքտէն ասնրա, մէճպուրի չէքիլիպ կիտէճէքլէրի մալիւմ տիր, պու իսէ անլէրին իպաաէթտէն մահրում գալմալարընա սէպէպիեէթ վէրիր, վէ պունտան տախի նէշէթ իտէն կիւնահ, օլ թէաֆֆիւնէ սէպէպ օլանլարըն պօյնունա օլաճաղը թապիաթը մալահաթ իյճապընտան օլուպ, Ալլահրն ինտիտէ տախի մէսուլ գալաճաքլարը մալիւմ պիր քէյֆիեէթ տիր։

Էվվէլթ բիսլիեէ վէ թէաֆֆիւնէ սէպէպիեէթ վէրիպ, անտէն նէշէթ իտէճէք խասթէլիքլէրտէն վէֆիեաթ վուզու պուլտուղունտա, մէսուլ քի՞մ տիր, թապիի բիսլիեէ սէպէպիեէթ վէրէնլէր մէսուլ տըրլար։

Շու ճիհէթի տախի ունութմաեալըմ, եանի պիր չօգ զաթլար պազէն մէնտիլ գուլլանմատըգլարընտան, վէ պազէն տախի ճէպլէրինտէ պուլունան մէնտիլի քիրլեթմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, իքի բարմաքլարը իլէ սիւմիւքլէրինի սօքաղընը օրթասընտա, վէ պազէն տախի կէղիպ տէօնմէքտէ օլան էհալինին իւսթ պաշլարընա պիլա հիճաղ աթը վէրմէքտէ օլտուգլարընը, հէր կիւն կէօրիւպ վէ թաճիւպ իթմէքտէյիզ, վէ պազըլար տախի թէրպիեէ վէ նէզաքէթին պիւսպիւթիւն խարիճինտէ օլարագ սապահտան ագշամա գատար էլլէրինի պուրունլարընտան էնտիրմէզլէր, վէ օլ էլլէրի իլէ տէ եէմէք եէմէքտէ տիր լէր։

Էվվէթ երնէ տէրիմ, թէմիզքեաբլըք մէտէնիեէթին վէ թէրպիեէնին իլք լուղէթի տիր

ՏՕԳԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՄՕԶԱՅԻԳ

Ժամանակէ մը ի վեր դարավերջիկ նոր թերթին արտայայտած այլանդակ նորութիւններն այն աստիճան չափն ու սահմանը անցան որ նոյն իսկ այդ բարեկարգչաց խումբէն ոմանք պահ մը չուարած մնացին։ Խմբագիտնին որ բարձր դասու ազգայնոց և ժողովրդեան մէջ ատելութիւն մուծանելով և զայն միշտ վառ պահելով, ժողովրդականութիւն վաստակիլ կը նկրտի, նոր թերթին գլուխը անցնելէ ի վեր, ամեն դէուշ միջոց ի գործ դրաւ իւր սկսած գործը յառաջ վարելու։ կարգ մը չրջանաւարտ դպրոցականներու գլուխն անցաւ և զանոնք՝ ժամանակաւ Մասիսի մարդամեղ ենանեներուն պէս գործածելով, ատեն ատեն ատոնց առջեւ կծիկ մը կը գլորէ, որոնք անմիջապէս գլորուած կծիկին վրայ խռնելով կը սկսին քաշել ու քաշել, որուն ծայրը նոյն իսկ կծիկը գլորողն կարող չէ գտնալ։ Թէ և չարժեր կարեւորութիւն տալ այս տեսակ դպրոցականներու, բայց լրջախոհ գրագիտաց իւրեանց նկատմամբ ցոյց տուած ցուրտ անտարբերութենէ քաշալերուելով, հայերէն լեզուն քայքայել սկսան։ ասելի կոթ մը ձեռք անցընողը մեր նոր թերթին կը դիմէ, ուր կընդունուի գրկաբաց իբր տաղանդաւոր գրագէտ։ և խմբագիտնին իւր թագուն շահուցը համար այն ատիճան գովեստ կը շռայլէ այդ ապիկարներուն, որք վերջապէս համոզում գոյացուցած են թէ՝ յիրաւի իրենք մէկ մէկ Զօլաներ, Գաթիւլ Մանց

ԹԷՄԻԶԼԻՔ

Թաթհիրաթ վէ թանզիֆաթա հէր վագըթտան զիեատէ, խուսուսիյէ շու սըրատա տիգգաթ ու էթինա օլունմասը տէրքեար օլուպ, անճագ եալընըզ սօգագլարըմզդան խան, գահվէ, տիւքքեան վէ խանէլէրիմին թէմիզ օլմալարը քեաֆի օլմաեաբ, հէր ատէմ պիզգաթ քէնտի չախսընա այիտ օլան թէմիզքեարլըք գայիսէլէրինէ աշնա օլուպ, լճբա իթմէսի էլզէմ տիր։

Էվվել էմիրտէ էն զիեատէ տիգգլընըզ գըրք բարալըգ պիր ֆէտաքեարլըք քեաֆի տիր։

Էլպիսէլէրիմիզին [վէ վիճուտումուզուն բիսլիկի սրհհէթիմիզէ մուզիրը օլտուղու կիպի, պաղը ճիհէթլէրտէ կիւնահը տախի վար տըր, մէսէլա պու եօլտա բիս վէ իւսթ պաշլարը թէաֆֆիւնտէն պէրի օլմաեան պէշօն քիշիլէր քիլիսէեէ կիթտիքլէրընտէ։ չօգլար իշպու թէաֆֆիւն տէն Ամաճիզ օլուպ, վէ պիր միւտաէթ թէհամմիւլ իթտիքտէն ասնրա, մէճպուրի չէքիլիպ կիտէճէքլէրի մալիւմ տիր, պու իսէ անլէրին իպաաէթտէն մահրում գալմալարընա սէպէպիեէթ վէրիր, վէ պունտան տախի նէշէթ իտէն կիւնահ, օլ թէաֆֆիւնէ սէպէպ օլանլարըն պօյնունա օլաճաղը թապիաթը մալահաթ իյճապընտան օլուպ, Ալլահրն ինտիտէ տախի մէսուլ գալաճաքլարը մալիւմ պիր քէյֆիեէթ տիր։

Էվվէթ բիսլիեէ վէ թէաֆֆիւնէ սէպէպիեէթ վէրիպ, անտէն նէշէթ իտէճէք խասթէլիքլէրտէն վէֆիեաթ վուզու պուլտուղունտա, մէսուլ քի՞մ տիր, թապիի բիսլիեէ սէպէպիեէթ վէրէնլէր մէսուլ տըրլար։

Շու ճիհէթի տախի ունութմաեալըմ, եանի պիր չօգ զաթլար պազէն մէնտիլ գուլլանմատըգլարընտան, վէ պազէն տախի ճէպլէրինտէ պուլունան մէնտիլի քիրլեթմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, իքի բարմաքլարը իլէ սիւմիւքլէրինի սօքաղընը օրթասընտա, վէ պազէն տախի կէղիպ տէօնմէքտէ օլան էհալինին իւսթ պաշլարընա պիլա հիճաղ աթը վէրմէքտէ օլտուգլարընը, հէր կիւն կէօրիւպ վէ թաճիւպ իթմէքտէյիզ, վէ պազըլար տախի թէրպիեէ վէ նէզաքէթին պիւսպիւթիւն խարիճինտէ օլարագ սապահտան ագշամա գատար էլլէրինի պուրունլարընտան էնտիրմէզլէր, վէ օլ էլլէրի իլէ տէ եէմէք եէմէքտէ տիր լէր։

Էվվէթ երնէ տէրիմ, թէմիզքեաբլըք մէտէնիեէթին վէ թէրպիեէնին իլք լուղէթի տիր

ՏՕԳԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐՔ

Մեր ազգայնոց շատերուն համար պատրիարքարանը այն ատեն միայն գոյութիւն ունի, երբ գլուխնին ներդը գայ և անել դրութեան մը մատնուելով օգնութիւն փնտռել ստիպուին, ուրիշ պարագայից մէջ ամենևին մոքերնուն իսկ չեն անցներ թէ ինչով ապահովուած է պատրիարքարանի նիւթականը, և թէ հոն պաշտօնավարող բազմաթիւ անձանց ամսականներն ու յարաբերական ուրիշ ծախսերը ո՞ր աղբիւրներէ պէտք է հայթայթուին։

Դուռառներու ազգայինք բնաւ հետամուտ չեն գտնուած այս եկեղեցական սրտմաշուք խնդիրներով զբաղելու, և իրենց անհաճոյ մանրամասնութեանց մէջ մտնալու։ այլ ամէն անգամ որ ուզէ առթիւ պէտք ունեցած են պատրիարքարանին, դիմած են հեռագրաւ ի պարտու պատշաճ տնօրէնութիւն թեմական խնդրոց։ առանց երբէք խորհելու թէ պատրիարքարանի պաշտօնեայներն ալ իրենց նման հացկ'ուտեն և այլ անհրաժեշտ պետքեր ունին, որք ուրիշ մահկանացուաց պէտքերուն նման դրամով կը դոհացուին։

Ազգային տուրքը, որ հաստատուած է գլխաւորաբար Պատրիարքարանի հաստատուն եկամուտ մը գոյացնելու և ընդհանուր ազգին մասնակցութեամբ սոյն Ազգային յարկին դիրքը նիւթապէս բարգաւաճ վիճակի մը մէջ պահելու համար, կանխամտածութեամբ այնպիսի դիւրամատչելի պայմաններով կարգադրուած է որ ոչէ ազգայնոյ համար այլևս այսպիսի պարտականութենէ մը խոյս տալ։ պարզապէս ազգային գործոց կանոնաւորութեան դէմ արգելք յարուցանելու անուղղակի դիտումը ը սել կըլլայ։ Ըստ որում սոյն տուրքէն մեզմէ ամենէն հարուստին վճարելիք պարտաւորիչ բաժինը օրական 10 փարայ տարեկան 75 գահեկան է միայն, գումար մը զոր մեզմէ շատեր կրնանք վճարել առանց դոյզն ներգործութիւն մը ըզգալու մեր եկեւմտացոյցին մէջ, եթէ երբէք բարի կամք ունենանք։ 75 վճարելու անկարող եղողը տարեկան 50 թող վճարէ 25 թող վճարէ վերջապէս ուղղակի տուրք մը թող վճարէ և սկզբամբ օգնած ըլլայ ազգային սնտուկին և Պատրիարքարանի գործոց կարգաւորութեան։

Զենք ուզեր կրկնել այն խել մը դիւրութիւններն ու Ղրին հաշիւները որ առնուազն հարիւր անգամ հրատարակուած են այլ և այլ օրաթերթերու մէջ, Ազգային տուրքը անզգալաբար վճարելի ընելու համար և հինգ փարայի արդիւնք չեն կրցած առաջադրել, այլ մեր նպատակն այն է որ ամեն մարդ զգալով, նեղուելով, իւր տան ապրուստէն խնայելով վճարէ այսպիսի տուրք մը որ մեծ ներգործութիւն պիտի ունենայ ազգային գործոց կանոնաւորութեանը վրայ։

Սակայն ցաւալի է ըսել որ գիտակցութիւնը որչափ յառաջանայ, ուսեալ անձանց խիւրը որչափ բազմապատկի ազգիս մէջ տուրքերու վճարումն ալ մի և նոյն համեմատութեամբ պակսելու վրայ է։

Անցեալ տարի երբ Ազգային տուրքս նոր բաշխում տեղի ունեցաւ։ ստուար թուով տգդալինք նշանակուեցան իրը 75 դահեկան տուրք վճարելու կարող, և որք իրենց քրէարկելու իրաւունքն ալ խղճի մտօք ի գործ դրին ամենայն վեհանձնութեամբ, սակայն երբ կարդը 75 դահեկանը վճարելուն եկան իւրաքանչիւրը մէյմէկ պատրուակներով խոյս տուին և հազիւ հարիւրին տասը վճարեց 75 դահեկանը, բացայայտ է որ նոր բաշխում կատարելու համար գումարեալ յանձնաժողովը եթէ վերահասու չըլլար իւրաքանչիւր անհատի նիւթական կարողութեան, չէր որոշեր վճարելիք տուրքին սահմանը և այսպիսի ընթացք մը ոչ այլ ինչ կը նշանակէ, եթէ ոչ պարզապէս չա՛ուն ու ՀԱՍԱՐԻ գիտակցութիւնը չունենալ։

Մենք որչափ որ գիտենք, մեր ազգային բոլոր հաստատութեանց համար տուրք վճարելու վարժ դասակարգ մը կայ, որ քսակին բերանը բացած իւր չափու կարողութեամբը ամենուն ալ կը հասնի, և մեր ազգային հաստատութեանց մեծագոյն մասին գոյութիւնը այս առատաձեռնութեանց կը պարտինք, ապա թէ ոչ եթէ խօսելու վարժուող անձանց Ինայի՞նք հիմակ շատո՞նց անոնց բոլորն ալ գոյուած կըլլային։

Ազգային տուրքն ալ վերոյիշեալ առատաձեռն անձինք են որ կը վճարեն կանոնաւորաբար և մեր ազգայնոց մեծագոյն մասը մինչև որ անհրաժեշտ գործ մը չունենան Պատրիարքարանի մէջ, անկարելի է որ պարտաճանաչութեամբ տուրքերնին վճարեն, Պատրիարքարանն ալ շատ լաւ կը վարուի այդպիսեաց հետ, և դիզուած տուրքերը չը գանձած դիւրութիւն չընծայէր իրենց։

Արդ այս բոլորէն սա եզրակացութիւն կուգենք հանել թէ, մինչև որ ամէն անհատ իւր բաժնին ինկած Ազգային տուրքը չը վճարէ, թող չը կարծէ թէ ուրիշները իրեն համար պիտի վճարեն և Ազգին գործերն յառաջացնեն, թող ենթադրէ որ ամէնքն ալ իրեն պէս կը խորհին և տուրք չեն վճարեր ու պիտի տեսնայ թէ ուր պիտի հասնի այն ատեն Ազգային գործոց վիճակը։

ՍԻԿՈՒՐԹԱԼԱՐ

Տէրէի զբաղնոտա թարգիմանը կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ տուր։

Սիկուրթալար հագդընտա էօթէտէն պէրու պաղը թէտգրգաթատա պուլունուպ, սրբա տիւշտիք ճէ պունլարըն սուի իսթիմալաթընտան պահա իթմէքտէ իսէմ տէ, չիմտիլիք պաղը թահդրգաթլա մէջդուլ օլտուղուժտան, իքմալինտէ նէթիճէյի թէտգրգաթըմը արգ իթմէք իւզրէ, պէր վէճճի աթի պաղը միւթալէաթ պէեանընա միւսարաաթ իյլէրիմ։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Էվրոբանըն միւխթէլիֆ մէմալիքիտէ մէէսսէս սիկուրթա գումբանեալարընը էքսէրիսի, Տէրսաատէթտէ պիրէր շիւպէ քիւշատ իթմիշ տիր։ Պու շուուսլաթ եանի ադոնլարըն պիրէր աճէնթէսի վար տըր քի, պու աճէնթէլէր պաղէն քէնտիլէրինէ պէօհիւք պիր էհէմմիյէթ վիրմէք իւզրէ, խուսուսի տիրէք։ թէօր սրֆաթընը տախի ալըրլար։ Հէր նէ հալ իսէ, պիզիմ մագսէտիմիզ, իշլէրինտէն պաղըսընըն սրֆաթընտան տէկիլ, պէլքի պուլանըդ սուտա պալըդ ավլամաղաչապալանտրգլարընը, վէ էնվալի հիյլէ վէ տէսայիս սիւշլիւնէրէք էհալինին բարասընը չէքմէք իսթէտիքէրինի իսպաթ իթմէք տիր։

Պու հիյլէ վէ տէսիսէլէրտէն պիրի օլմագ իւզրէ, սիկուրթա աճէնթէլէրինին մի չթէրիլէրինէ վիրտիքլէրի բօլիցա սէնէտլէրին, սրրգ մէնտուպ օլտուգլարը գումբանեալարընը լիսանը, եանի Ինկիլիզճէ, Ալմանճա, Ֆրանսըզճա, Իթալիանճա վէ դայրիհիւմ էլսինէ իւզրէ եաղըմըշ, վէ մէմալիքի տէվլէթի Ա. լիեէտէ իճբարի մուամէլէ իթմէքտէ, վէ թէպաայի Օսմանիեէի իդնա իլէ բարալարընը չէքմէքտէ օլտուղլարը հալտէ, աճապա հիչ տէյիլսէ ճիւզի պիր մէսարիֆ իսթեաբ իլէ, բօլիցա սէնէտլէրինի դաթ օլունանճագ չէյ, թէնին թէ միղիկի տիր։ Պիր եանտան թէնտէ թապիի բէյտա օլան եաղլարտէ թապիի բէյտա օլան եաղլարվէ թէր վէ սայիրէ, թօղտան թօրրագտան պիր մանճուն հալի քէսպիտիպ, վէ ճիլտի գաբլտարդը հալտէ, անրն իճրայի վազիյֆէսինէ խալել կէթիրէրէք։ պիր չօգ սիվիճէ վէ սայիր եարէլէրէ սէպէպիեէթ վէրիր օլտուղու թըպէն թաստիպ օլունմուշ պիր մատտէ տիր։ Ճիլտին պու բիս հալի, պիր չօգ միքրոպլար իշլին եանա. շանագ միւնասիպ պիր մէրքէզ օլտուղունտան, սարի էնվալի ճիլտ խասթէլիքլէրինէ սէպէպիեէթ վէրմէսի իլէ պէրապէր, թէֆֆիւն տախի բէյտա օլուր։

Ցիմէք սրհհէթին մուհաֆաչասը իշլին էն զիեատէ էլզէմ օլան չէյլէրտէն պիրի տախի, թէնին թէմիզ օլմասը ճիհէթի տիր, վէ պու սէպէպտէն էօթրիւ, մէշղուլ օլտուղու իշին իդթիդասընճա, հաֆթատա պիր համամա կիթմէք, հէր ատէմ իշլին ատէթա պիր պօրճ օլմագ լազըմ կէլիր։ Վէ պու ճիհէթտէ տախի իսլամ վաթանտաշլարըմզդան պիր իպրէթ ալմամզդ ֆարզ տըր, չինքի էն ֆաքիր պիր իսլամ համմալ տախի, հաֆթատա պիր իքի համմամա կիտիպ, եր գանըր վէ թէմիզլէնիր, վէ պաշլըճա պու ճիհէթտէն տօլայը տըր քի, Իսլամ վաթանտաշլարըմզդան ճիլտէ տայիր էմրազ բէք նատիր կէօրիւլմէքտէ տիր։

Համմամա կիթմէք իշին զբրդ բարա տախի քեաֆի տիր, լաքին թէէսսիֆ օլունուր քի, կէրէք եէրլի վէ կէրէք թաշրալը պիր չօգ էհալի պու ճիհէթէ ասլա էհէմմիյէթ վէրմէսի։ բէրէքէտլէրինտէն, պէտէնլէրի վէ եաթըպ գալդ տրգլարը մահալլէր ատէթա պիրէր թէաֆֆիւն մէրքէզի օլտուգլարը ամմէէ մալիւմ վէ միւսլէմ պուլունմուշ տուր։ Պու եօլտա ատէմլէրին կիյինտիքլէրի բուպալար տախի, թէնլէրի կիպի պիրէր թէաֆֆիւն, բիսլիք, վէ միքրոպլար մէրքէզի օլտուգլարընտան, վարօրտա, թրամվայտա, վակօնլարտա եանը պաշլարընտա պուլունան զաթլարը թաաճիզ իթմէքտէ օլտուգլարը հէփսիմիզին պիլտիկի չէյ տիր....

Լաքին սլունլարըն պու հալինի կէօրէնլէր, հալի իլէ քէնտի քէնտիլէրինէ չու եօլտա պիր միւթալատա պուլունանճագ «օլմաեաքի Ալլահ պունլարա պուրուն վիրմէմիշ օլսուն», վէ եախօտ պիրէր սէպէպ մէպնի, պուրունլարը խասթէ օլուպ տէ քօքու ալամագ պիր հալքէսպ իթմիշ օլսունլար» հաշա, պէօյլէլէր տախի մունթազամ վէ պիրէր պուրունա մալիք օլտուգլարընա ասլա շիւպհէ օլմասըն, ֆագաթ շու ճիհէթ վար քի, իթի եատ եանի ալըշմագ իքինճի պիր թապիաթ տըր ֆէհմասընճա, պէօյլէլէր չօճուք եաշլարընտան օլ մէրթպէտ բիսլիք տէնիլէն չէյէ ալըշմըրլար քի, ատէթա անրն թէաֆֆիւնի իլէ մէէնուս օլուպ, թէմիզքեաբլըքտան իւրքմէքտէ տիր։ Ինչ սրհհէթին վէ մէտէնիեէթին արատըղը վէ իսթէտիկի ճիհէթ պու տուր։ վէ պունուն իշիւն տախի հաֆթատա եաղլըքընը գըրք բարալըգ պիր ֆէտաքեարլըք քեաֆի տիր։

Էլպիսէլէրիմիզին [վէ վիճուտումուզուն բիսլիկի սրհհէթիմիզէ մուզիրը օլտուղու կիպի, պաղը ճիհէթլէրտէ կիւնահը տախի վար տըր, մէսէլա պու եօլտա բիս վէ իւսթ պաշլարը թէաֆֆիւնտէն պէրի օլմաեան պէշօն քիշիլէր քիլիսէեէ կիթտիքլէրընտէ։ չօգլար իշպու թէաֆֆիւն տէն Ամաճիզ օլուպ, վէ պիր միւտաէթ թէհամմիւլ իթտիքտէն ասնրա, մէճպուրի չէքիլիպ կիտէճէքլէրի մալիւմ տիր, պու իսէ անլէրին իպաաէթտէն մահրում գալմալարընա սէպէպիեէթ վէրիր, վէ պունտան տախի նէշէթ իտէն կիւնահ, օլ թէաֆֆիւնէ սէպէպ օլանլարըն պօյնունա օլաճաղը թապիաթը մալահաթ իյճապընտան օլուպ, Ալլահրն ինտիտէ տախի մէսուլ գալաճաքլարը մալիւմ պիր քէյֆիեէթ տիր։

Էվվէթ բիսլիեէ վէ թէաֆֆիւնէ սէպէպիեէթ վէրիպ, անտէն նէշէթ իտէճէք խասթէլիքլէրտէն վէֆիեաթ վուզու պուլտուղունտա, մէսուլ քի՞մ տիր, թապիի բիսլիեէ սէպէպիեէթ վէրէնլէր մէսուլ տըրլար։

Շու ճիհէթի տախի ունութմաեալըմ, եանի պիր չօգ զաթլար պազէն մէնտիլ գուլլանմատըգլարընտան, վէ պազէն տախի ճէպլէրինտէ պուլունան մէնտիլի քիրլեթմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, իքի բարմաքլարը իլէ սիւմիւքլէրինի սօքաղընը օրթասընտա, վէ պազէն տախի կէղիպ տէօնմէքտէ օլան էհալինին իւսթ պաշլարընա պիլա հիճաղ աթը վէրմէքտէ օլտուգլարընը, հէր կիւն կէօրիւպ վէ թաճիւպ իթմէքտէյիզ, վէ պազըլար տախի թէրպիեէ վէ նէզաքէթին պիւսպիւթիւն խարիճինտէ օլարագ սապահտան ագշամա գատար էլլէրինի պուրունլարընտան էնտիրմէզլէր, վէ օլ էլլէրի իլէ տէ եէմէք եէմէքտէ տիր լէր։

Էվվէթ երնէ տէրիմ, թէմիզքեաբլըք մէտէնիեէթին վէ թէրպիեէնին իլք լուղէթի տիր

ՏՕԳԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՄՕԶԱՅԻԳ

Ժամանակէ մը ի վեր դարավերջիկ նոր թերթին արտայայտած այլանդակ նորութի

տէպներ, Ցոտէներ և այլ չեմ գի-
տեր ինչ տիտաններ են։ Առանց
տեր ինչ ուրիշներ ամենքն ալ իրենք
բջջառութեան ամենքն ալ իրենք
զիրենք աշխարհաբառեան կը հրա-
չակեն, և գրաբառէն մաղիւ չափ
զատուած չըլլալնուն՝ դեռ մինչ
այժմ գիտակցութիւնը չունին։
Ասոնցմէ որուն որ հարցունես այ
խարհաբառեան եմ կըսէ, առանց
գիտնալու թէ «աշխարհաբառ» ար-
տասանած միջոցին գրաբառ կը խօ-
սի։ Իրենց յորջորջած աշխարհի-
կեղուն զարգացնելու համար էր որ
«նոր տարին» — ամանոր — և
«տարեվերջը» — ամավերջ — ըրին։
Անգլոյր, կաթնոյր, լանջքք,
ստինք, իրան, վարս, ժանեակ և
այլ բիւրաւոր բառերը երբ կը
գործածէք չարաչար, կը կարծէք
թէ ծերունի գրաբառը հաշտ ա-
չօք կունայ ձեզ...։ Վերջնապէս
որչափ ալ միտք հոգնեցնենք, կա-
րելի չէ հասկնալ թէ ասոնց աշ-
խարհաբառ ըսածը ինչ տեսակ լե-
զու է։ Եթէ Նուրանիայինն է, Ման-
կոլերէնի խիստ կը մօտի։ ոչ, եթէ
Պ. Արշակ Չօպանեանինն է, տա-
բակոյս չի կայ թէ հին Բաբելոնեան
ինչուն է։ բայց ասոնց որն ալ ըլ-
լայ, պէտք է խոստովանիլ թէ հա-
մերէն չէ։

* *

Ազէկ որ մտքերնիս եկաւ։
Պ. Չօպանեան այս ամրան օդա-
փոխութեան համար Գնալը կզմին
դացած էր, դժբաղդաբար, ոտա-
նաւոր գրելէ վայրկեան մը իսկ
ժամանակ չունեցաւ որ այդ օդա-
փոխութենէն օգուտ մը տեսնէր,
ուստի ինչպէս որ գիտէինք, նոյնը
մնացած է գարձեալ։ Միշտ երա-
զուն։ մերթ ոսկամանտներու և
հրեշներու հետ կը խօսի, և մերթ
դաճաճներու և թզուկներու կընդ-
դիմաբանէ։ երեւակայական ան-
հուն ոգիներու մը սիրահարած է
այդ պատանին կերեւի որ տարօ-
րինակութիւնն ու անհեթեթու-
թիւնն բոլորովին իրեն սեպհական-
նացուցած ըլլալու է։ Զը կարծուի
թէ չափազանցելով կը մեղանչենք։
հետեւեալը Գընալի չընարին տա-
կը յօրինած մէկ ոտանաւորէն կը
քաղեմք (բանաստեղծութիւն ան-
ուանելու ոճիրը չը գործելու հա-
մար, ոտանաւոր ըսինք։)

Ալեկոծ մռնչող ծովու մը վրայ
փիւրեղեայ պալատի մը մէջ կը նը-
տի և անդ ծիւելիք նարկիլէյին
ջուր պատրաստելու համար, իւր
սիրուհին կը մորթէ ու նորա ար-
իւնը լեցնելով նարկիլէյին շիշին մէջ
կը սկսի կըկլակել։ որմէ ելած
մուխին մէջէն չենք գիտեր ինչ հը-
բեշային գազաններ կերեւի աչքին։
Արարած Աստուծոյ, չընարին
տակի սրճարանին մէջ նարկիլէ-
կը պակսէր որ սիրուհիդ այդպէս
անեղծարար կը մորթես։ Տէր մը-
կայ այդ տղան եթէ օր մը ամուս-
նանալ ուզէ, իսկիւռս աշխարհի՝ չէ
թէ ապրիկ մը, այլ Մարիկ մը ան
գամ չը պիտի հարարձակի այդ-
սոսկալի սպաթարին հետ ամուս-
նանալ։

Բայց այս անպատեհութիւնը
ինչպէս հոգ չը պատճառեր մեր
համակրելի պուէտին, զինա վերջ-
նապէս միտքը դրած է՝ կամ վա-
խորկալի ահեղ ծովու մը հետ ա-
մուսնանալ, և կամ դերաշխարհ-
հային հսկայ հրեշի մը փեսայանալ
որուն՝ իլրոյ կիսմանանք թէ, կըն-
քահայրութիւնը Սաքիամունիի ծա-
նօթ քարոզիչը ստանձնած է։

Հ.

ՏՕԳԹԵՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Թէտավի խուսուսի, Իւլէթի էֆ-
ընտիկ, վէ ալէաթը թէնասիւլիեէեէ
տաեիր։

Գալաթատա քէօրրիւ պաչը, նիւ-
մէրօ 5։

ՊԱՋԸ ՆԷՊԱԹԱԹԸՆ ՄԷՆԵԼԷՐԻ

Սէպդէ նէվինտէն օլմադ իւզրէ
մալիւմ ալան պաղը նէպաթաթը,
էսասէն հանկը մէվլէքէթլերէն
նէշէթ էյլէմիշ օլուզլարը հագ-
զընտա, ֆէնենի պիր բիսալէտէ ա-
թիտէքի մալիւմաթա թէսատիւֆ
օլունմուշ տուր։

Լահանա Սըրպիսթանատան, քէ-
բէվիզ Ալմանիատան, բաթաթէս
Բէլճուտան, սօղան Մըսըրատան,
թիւթիւն ճէնուպի Ամէրիգատան,
տաբը Հինտիսթանատան, լիմոն Ա-
սիատան, եուլաֆ Շիմալի Աֆրի-
գատան, չավտար Սիպէրիատան,
մայտանօս Սարտէնիատան, հավուճ
Արապիսթանատան, եէր էլմասը Բէ-
ռուտան, ոպաննագ Արապիսթան
տան, եապանի քէսթանէ Թիպէթ-
տէն, այվա Կիրիտտէն, դարաթուրբ
ճէնուպի Էվրոբատան, արմուտ
Մըսըրատան, նէշէտ իթմէքտէ իմիշ-
լէր։

ՂԱՐԱՅԻՊ

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆՏԱ ՏՈՒԼ ԳՈՏԸՆԼԱՐ

Հինտիսթանտաքի Մէճուսիլէր
միեանընտա, էօթէտէն պէրու իթի-
գատ իտիլմիշ օլսուզու իւզրէ,
զէվճէրի վէֆաթ իտէրէք տուլ
գալան գատընլարա — նէ գատար
կէնճ օլուրլարսա օլսունլար—թէք-
բար իզտիվաճ իթմէք մէճբուր։
Պունլար իչիւն սիւսիւ սիւզէյէն
էլպիսէ կիյմէկէ տէ միւսաատէ օլ-
մաերպ, լիպասլարընն գապա վէ
հեր տիւրլիւ զիյպ ու զիյնէթատն
արի օլմասը չարթ տըր, կիւնատ
եալընըզ պիր տէֆա թաատ իտէ-
պիլիրլէր, այտա իքի տէֆա օրուճ
թուրթմաղա մէճպուր տուրլար։ օ-
րուճլարը իսէ 24 սաաթ զարֆընտա
նէ մէէքիւլաթ նէ տէ մէշրուպաթ
օլարաք ապըղլարընա հիչ պիր
շէյ ալմամալարընտան իպա-
ռէթ տիր։

Հովա բէք սրճաղ օլուպ տա-
սուսուզլուգ վէ հարարէթ զալրի
դապիլի թէհամմիլ պիր մէրթէ-
պէնէ վասըլ օլուր իսէ, օ զէման
գանուն, գուլագլարընա պիր դաշ
տամչա սու ագրթմալարընա մի-
սաատէ իտէր։

Տուլ գաարընլար, զէվճէլէրինին
վարիսլէրինին, թահթը էմր ու
զապթընտա պուլունուրլար, էկեր
պունու գապալ իթմէզլեր իսէ,
տէրհալ պուլունտուգլարը էվտէն
թարտ օլունանաղլարը ճիհէթլէ,
սօղաղլարտա սէրսէրիեանէ տօ
լաշմագտան պաշկա պիր շէյ եա-
բամազլար։ Մէրուրատա 4000 վէ
Գալբիւթատա 5500 տուլ վար տըր։

Հինտիսթանտա տուլ դալմագ
ատէթա իշկէնճէեէ, հէր նէվ եզի-
եէթէ մահքիւմիեէթ տիմէք պիր։
Հաթթա պու ճիհէթլէ օրատա պիր
գաարընա տուլ տիմէք էն պէօեիւք
թահդիր ատտ օլունուր։

Զէվճինի դայմ իտինճէ հեր տիւր
լիւ էսպապը սէֆա ու իսթիրահա-
թը պիրլիքտէ տէֆն իթմիշ օլա-
ճաղընա էմին օլան պիր գատընը,
էլպէթթէ օնու հեր տիւրլիւ մու-
ամէլաթը նիւվազիշքեարանէսիյէ
մէմնուն վէ պախթիեար իթմէք,
սըհհէթինի էն ուֆագ հավա ճէ-
րէեանլարընա գարշը տախի մու-
հաֆազա իթմէք, վէ տիւշարը մա-
բազ օլտուղու զէման հագգընտա
ֆէվգէլատէ իհթիրամքեարանէ
պիր սուրէթտէ միւտավաթլաղմէ
իճրա գելմագ խուսուսունտա, պիթ-
թապի օլանճա գուտրէթինի, հաթ-
թա պաղը քէրրէ սըհհէթինիտէ
սարֆ ու ֆէտտա իտէր։ Պու էսաս
ումմումէն չանանը իմթիսալ իսէտէ,
նէթիճէ սէղայի գապալ տէկիլ
տիր։

Մէրուրատա զէվճինին վերէսէսի
թարաֆընտան թարտ օլունան տուլ-
լարա մախսուս պիր տարիւհիմա-
եէ վար տըր։ Կէչէն սէնէ կէնճ
կիւզէլ վէ ֆէվգէլատէ զէնկին պիր
ինկիլիզ գըզը տախի, Հինտիսթան
տուլլարընա մախսուս պիր տարիւ-
հիմաեէ տահա թէսիսի իչիւն, մէմ-
լէքէթի մէզքիւրէեէ ադիմէթ իտէ-
րէք, պու սուրէթլէ հէմմէվի հագ-
գընտա իպրազը մէեսիրի մերհա-
մէթի իյլէմիշ տիր։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐՃԸԼԸԳ

Ֆրանսատա Մ՝Օնբէլիեէ չէհրինտէ
Վան Տամ իսմինտէ, անասը Պոս-
թընը պիր ատէմ, պիր պանդա
շիւպէսի քիւշատ իտէրէք 100,000
ֆր. գատար խալգը տօլանտրըմշ
տըր։ Պիր թագըմ տէլլալար քէն-
տիսինէ միւշթէրի, թիւճճար,մուդ-
ուրիզ վէ միւսթագրիզ թաշրերպ,
պունլարըն ճիւվէսինէ գարշը հիչ
վագաբընը պօվմաերպ, տէրհալ
ալարզը բարանը պէշ ալթը միս-
լինի հավի մէպալէղ տէֆթէրէ գայտ
իտէրէք պիր մըգտաբը սահիպինէ
նագտէն ֆայդան սէնէվի օլարագ
վիրմէքտէ, վէ պագբոը իչիւն Լոնտ-
ըրա, Պրիւքսէլ, Շարլրու իւզէրինէ
թահվիլաթ իթա իթմէքտէ, վէ
հաթթա Մօնբէլիեէ թիւճճարլա-
ընա, թահվիլաթը մէզքիւրէեի
գըրտըրթմագտա իտի։ Պու սար-
բաֆլար տախի պէօյիւք սգօնմօ-
լար ալմագտա իտիլէր։

Հաթթա պաղէն Վան Տամ իմ
զասընը հավի օլարագ քէնտիսինէ
թագտիմ օլունան թահվիլաթը
պէտէլի իսթէնիլտիկի վագթի, իմ-
զասը պօղուգ օլտուղունու պէհանէ
իլէ բարա վերմէք իսթէմէզ, վէ իմ
զասը էյի չըդմամըշ օլան էվրագը
թանրմահեաճաղընը իսթար իտէրէք
քէնտիսինէ ֆէվզէլատէ պիր էհեմ-
միյէթէ վիրտիրթմէք իսթէր իտի։

Մէրգուսմ Վան Տամ ախիրէն չու
ռօլանտրըճըլըղընը բօլիս թարաֆը-
տան մէյտանա չը գմասը իւզէրինէ
ֆիրար իթմիշ, վէ էլեէվմ Ֆրան-
սանընը հեր ճիհէթինտէ քէվալի չիտ
տէթլէ թահարրի օլունմագտա ի-
միշ։

ԹԱՐԻՃԻԵԷ

ԻԲԻ ԻՄԲԷՐԱԹՈՐԼԱՐ ՄԻԻԼԱԳԱԹԸ

Վիէննատան 13 հոկտեմ. թարի-
խիյլէ քէշիտէ օլունան պիր թէ-
լէկրաֆա նազարէն, հոկտ. 12տէ
Ալմանիա իմբէրաթօրու իլէ Ավս-
թրիա իմբէրաթօրու ասարը սէ-
նաիեէ վէ թարիխիեէ միւղէխա-
նէսինի վէ հայվանաթ պաղչէսինի
զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

Էօյլէտէն սօնրա իմբէրաթօր Կի-
եօմ հաղը։ արշիտիւգ Ֆրանսուա
Ֆէրտինանտ իլէ սայտ ու շիքեարէ
չըդմըշ տըր։

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժոզէֆ
հազրէթլէրինին, եագընտա Ալմա-
նիա իմբէրաթօրունա իեատէյի
զիեարէթ իտէճէկի բիվանէթ օ-
լունմագտա օլուպ, կէօրիւնիւշտ
միւշարիլէյհ հաղը։ իմբէրաթօր ի-
քինճի Կիեօմ հաղընին ախիրէն
թէվէլլիւտ իտէն գըզընա Կնքա-
հայը օլաճագ տըր։

ԶԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

«Թայմզըն Ճանկայ մուխպիրին-
տէն ալտըզը մալիւմաթա նէղարէն,
Ֆու-Ֆիէն էեալէթինտէ Քեանկ-
եօնկտա մուգիմ միսիօնէրլէր իւ-
զերինէ միթէասսպ խալգ հիւճիւմ
իտէրէք, Մ. Ֆիլիբսին խանէսինի
աթէշէ վէրմիշլէր իսէ տէ, Զին
մէէմուրիին, միսիօնէրին հաեաթը-
նը գուրթարմագա մուվաֆֆագ
օլմուշլար տըր։

ԱԼՄԱՆԻԱ ԻԼԷ ՐՈՒՍԻԱ ՊԷՑՆԻՆՏԷ ԹԻՃԱՐԷԹ ՄՈՒԱՀԷՏԷՍԻ

Պաղը Պէրլին վէ Վիէննա զազէ-
թալարը, Ալմանիա իլէ Ռուսիա տէվ-
լէթի պէյնինտէ ճէրէեան իթմէք-
տէ օլան մուզաքէրաթը միւտտէ-
թի դալրի մուայեէնէ իլէ թաալիգ-
ու թէէխիր օլունտուղունու պէհան
իթմէքտէ իտիլէր։

Ռուս զազէթալարը թարաֆընտան
նէյր օլունան պիր իլանը ըսս-
միտէն անլայշլտրըլընա կէօրէ, Ռուս-
իա հիւքիմէթինին Ալմանիա տէվ-
լէթինին սան թէպլիղաթընա վերի-
լէն ճէվապը, պու ալ զարֆընտա
տէվլէթի միւշարիլէյհաեա խսալ
էլէն ճէվապը, պու ալ զարֆընտա
տէվլէթի միւշարիլէյհաեա խսալ
օլունաճագ տըր։

Մէղքիւր ճէվապըն թէէխսիւ-
ռիւ, ախիրէն մալիեէ նէզարէթինէ
թաեին օլունան Մ. Վիթին մէէ-
մուրիեէթէ կէչէր կէչմէզ պիր թաղ-
գըմ մէսայիլին թէսվիեէսիյլէ մէշ-
զուլ օլմասընտան նէչէթ իթմիշ
տիր։

Մ. Վիթ Ռուսիա իլէ Ալմանիա
թիճարէթ մուահէտէսինի թանզի-
մէ մէէմուր օլան գօմիսիօնու իճ-
թիմաէ տավէթ իթմէզտէն էվվէլ,
մէսէլէեի պիզզաթ քէնտիսի թէա-
գրդ իթմէք իսթէմիշ, վէ պունա
տայիր օլան քեաֆֆէյի էվրագը
քէնտիսինէ թէսլիմ օլունմուշ տուր։

* *

Տիկէր թարաֆտան Բէթբըս-
պուրկտա թապ օլունան «Ղազէթ
տը լա Պուրս» ղազէթասը աթիտէ-
քի ֆըգրաեը նէյր ու իլան իտիեօր։

Ռուս իտարէյի մալիեէսինէ ա-
խիրէն մէմալիքի էճնէպիեէտէ պիր
իսթիղրազ իհրաճընա տաեիր պիր
թազըմ ճիտտի թէքեալիֆտէ
պուլունուլմագտա տըր։ Խուսուսի
իլէ ալէմի մալիտէ պիր մէվզրի
ֆայիդ իհրազ իթմիշ օլան պաղը
հէյլեէթի սարրաֆիեէլէր թարա-
ֆընտան տախի արզը թէքլիֆաթ
օլունմուշ տուր։ Պիւթիւն պու
թէքլիֆլէրբարիս պօրսասընտա պիր
Ռուս իսթիղրազը իհրաճը մագսէ
տինէ մէպնի պուլունմագտա տըր։

Պալէատէ զիքը օլունան ահվալ
«Նաեէ Ֆրաեէ Բրէսէ» ղազէթա-
սընըն 13 հոկտ. թարիխլի նիւս-
խէսինտէ, ագտը օլմուշ պիթմիշ
կէօսթէրտիկի 300 միլիօնուգ իս-
թիգրազը իշրապ իթմէքտէ տիր։

Մէգքիւր ղազէթա 14 հոկտ. թա-
րիխլի նիւսխէսինտէ իշպու իս-
թիգրազ մէսէլէսինին հէյման ագտ
օլունաճաղը զէման, միւզաքէրաթը
մազհարը մուվաֆֆագըյէեթ օլ-
մատրըղընը իտտիա իտիեօր։ Բէթ-
բըսպուրկ թիճարէթ էնթէրնասիո-

ՕՐՍԻՎԱԼ ՃԻՆԱԵԷԹԻ

Միւթէրճիմ՝ Միւէլլիֆ՝
Ա. Մ. ԷՄԻԼ ԿԱՊՈՐԻՈ

Իշթէ պապա Բլանթանընն չու մու-
գատտէմէ իլէ տէվամ իլլէտիկի
հիքեաեէսինէն անլայշլտրըլընա
կէօրէ, Սօվրըսի իլէ Պէրթին մէ-
սուտիեէթլէրի, տէրէճէյի քեա-
միլէյէ վարուպ, նաժիւսլու վագար-
լէ եիւբէքլի օլան գօճասը, Պէրթ-
լը եիւբէքլի օլան գօճասը, Պէրթ-
նազարընտա նէ գատար սէվկիւլիւ
իսէ, գատընտախի գօճասընը օ
գատար մաշուգու իտի քի, պուն-
լարընը եէքտիկէրի հագգընտաքի
չըլղընճասընա մուհապպէթլէրի,
պաղը զէվզէքլէրին զէվքլէնմէլէրի-
նէ պիլէ տիւշար օլուր իտի։

Սօվրըսինին զէնկինլիկինէ միւթէ-
նասիպէն, Վալֆէօյինէ էհալիսի բէք
բահաթլըգլա եաշարլար իտի։ Բէք
չօգ միսաֆիր կէլիր, օտալար միւ-
սաֆիրլէրլէ տօլար։ Էյհասը իքի
սէնէ միւտտէթի զէվճինէթտէ
պունլարընը մէսու տիեէթի հիչ պիր
շէյ գըեաս գանուլ իտէմէզ իտի։

Պիր ագշամ Սօվրըսի Բարիզատէն
էսկի տօսթլարընտան պիր միւսաֆիր
կէթիրտի։ Պու տօսթ, չաճուգլուգ-
տան պէրու Սօվրըսինին արգատա-
չը օլուպ, արալարընտա հիչ թէք
լիֆ վէ թէքէլլիւֆ եօգ իտի։

Իշթէ պու տօսթ, գօնթ տը Թրէ-
մօրել տիր քի, պիր դաշ հաֆթա
իզ ամէթ իչիւն կէլտիկի հալտէ,
հաֆթալար տէյիլ, այլարլա զալ-
մըշ տըր։

Պու կէնճ գօնթընը ասըլ խամ
հէգթօր տուր։

Կէնճլիկինտէ, պաշընտան խայլի
վագաալար կէչմիշ օլուպ, տիւրլիւ
տիւրլիւ մուաշէգաթընը իճպարըյ-
լա, քէնտիսինի տիւէլլօեա պիլէ
տիւշար իթմիշ, վէ պիթմէզ թիւ-
քէնմէզ սէրվէթինի պու եօլտա
թիւքէթմիշ իտի, պինայէն ալէյհ,
Վալֆէօյեինէ տայիմի պիր միւսա-
ֆիր սուրէթինտէ կէչիրտիկի բա-
ռաստեղծութիւն անուանելու ոճիրը չը գործելու հա-
մար, ոտանաւոր ըսինք։)

Ալեկոծ մռնչող ծովու մը վրայ
փիւրեղեայ պալատի մը մէջ կը նը-
տի և անդ ծիւելիք նարկիլէյին
ջուր պատրաստելու համար, իւր
սիրուհին կը մորթէ ու նորա ար-
իւնը լեցնելով նարկիլէյին շիշին մէջ
կը սկսի կըկլակել։ որմէ ելած
մուխին մէջէն չենք գիտեր ինչ հը-
բեշային գազաններ կերեւի աչքին։
Արարած Աստուծոյ, չընարին
տակի սրճարանին մէջ նարկիլէ-
կը պակսէր որ սիրուհիդ այդպէս
անեղծարար կը մորթես։ Տէր մը-
կայ այդ տղան եթէ օր մը ամուս-
նանալ ուզէ, իսկիւռս աշխարհի՝ չէ
թէ ապրիկ մը, այլ Մարիկ մը ան
գամ չը պիտի հարարձակի այդ-
սոսկալի սպաթարին հետ ամուս-
նանալ։

Բայց այս անպատեհութիւնը
ինչպէս հոգ չը պատճառեր մեր
համակրելի պուէտին, զինա վերջ-
նապէս միտքը դրած է՝ կամ վա-
խորկալի ահեղ ծովու մը հետ ա-
մուսնանալ, և կամ դերաշխարհ-
հային հսկայ հրեշի մը փեսայանալ
որուն՝ իլրոյ կիսմանանք թէ, կըն-
քահայրութիւնը Սաքիամունիի ծա-
նօթ քարոզիչը ստանձնած է։

Հ.

ՏՕԳԹԵՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Թէտավի խուսուսի, Իւլէթի էֆ-
ընտիկ, վէ ալէաթը թէնասիւլիեէեէ
տաեիր։

Գալաթատա քէօրրիւ պաչը, նիւ-
մէրօ 5։

ՊԱՋԸ ՆԷՊԱԹԱԹԸՆ ՄԷՆԵԼԷՐԻ

Սէպդէ նէվինտէն օլմադ իւզրէ
մալիւմ ալան պաղը նէպաթաթը,
էսասէն հանկը մէվլէքէթլերէն
նէշէթ էյլէմիշ օլսուզլարը հագ-
զընտա, ֆէնենի պիր բիսալէտէ ա-
թիտէքի մալիւմաթա թէսատիւֆ
օլունմուշ տուր։

Լահանա Սըրպիսթանատան, քէ-
բէվիզ Ալմանիատան, բաթաթէս
Բէլճուտան, սօղան Մըսըրատան,
թիւթիւն ճէնուպի Ամէրիգատան,
տաբը Հինտիսթանատան, լիմոն Ա-
սիատան, եուլաֆ Շիմալի Աֆրի-
գատան, չավտար Սիպէրիատան,
մայտանօս Սարտէնիատան, հավուճ
Արապիսթանատան, եէր էլմասը Բէ-
ռուտան, ոպաննագ Արապիսթան
տան, եապանի քէսթանէ Թիպէթ-
տէն, այվա Կիրիտտէն, դարաթուրբ
ճէնուպի Էվրոբատան, արմուտ
Մըսըրատան, նէշէտ իթմէքտէ իմիշ-
լէր։

ՂԱՐԱՅԻՊ

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆՏԱ ՏՈՒԼ ԳՈՏԸՆԼԱՐ

Հինտիսթանտաքի Մէճուսիլէր
միեանընտա, էօթէտէն պէրու իթի-
գատ իտիլմիշ օլսուզու իւզրէ,
զէվճէրի վէֆաթ իտէրէք տուլ
գալան գատընլարա — նէ գատար
կէնճ օլուրլարսա օլսունլար—թէք-
բար իզտիվաճ իթմէք մէճբուր։
Պունլար իչիւն սիւսիւ սիւզէյէն
էլպիսէ կիյմէկէ տէ միւսաատէ օլ-
մաերպ, լիպասլարընն գապա վէ
հեր տիւրլիւ զիյպ ու զիյնէթատն
արի օլմասը չարթ տըր, կիւնատ
եալընըզ պիր տէֆա թաատ իտէ-
պիլիրլէր, այտա իքի տէֆա օրուճ
թուրթմաղա մէճպուր տուրլար։ օ-
րուճլարը իսէ 24 սաաթ զարֆընտա
նէ մէէքիւլաթ նէ տէ մէշրուպաթ
օլարաք ապըղլարընա հիչ պիր
շէյ ալմամալարընտան իպա-
ռէթ տիր։

Հովա բէք սրճաղ օլուպ տա-
սուսուզլուգ վէ հարարէթ զալրի
դապիլի թէհամմիլ պիր մէրթէ-
պէնէ վասըլ օլուր իսէ, օ զէման
գանուն, գուլագլարընա պիր դաշ
տամչա սու ագրթմալարընա մի-
սաատէ իտէր։

Տուլ գաարընլար, զէվճէլէրինին
վարիսլէրինին, թահթը էմր ու
զապթընտա պուլունուրլար, էկեր
պունու գապալ իթմէզլեր իսէ,
տէրհալ պուլունտուգլարը էվտէն
թարտ օլունանաղլարը ճիհէթլէ,
սօղաղլարտա սէրսէրիեանէ տօ
լաշմագտան պաշկա պիր շէյ եա-
բամազլար։ Մէրուրատա 4000 վէ
Գալբիւթատա 5500 տուլ վար տըր։

Հինտիսթանտա տուլ դալմագ
ատէթա իշկէնճէեէ, հէր նէվ եզի-
եէթէ մահքիւմիեէթ տիմէք պիր։
Հաթթա պու ճիհէթլէ օրատա պիր
գաարընա տուլ տիմէք էն պէօեիւք
թահդիր ատտ օլունուր։

Զէվճինի դայմ իտինճէ հեր տիւր
լիւ էսպապը սէֆա ու իսթիրահա-
թը պիրլիքտէ տէֆն իթմիշ օլա-
ճաղընա էմին օլան պիր գատընը,
էլպէթթէ օնու հեր տիւրլիւ մու-
ամէլաթը նիւվազիշքեարանէսիյէ
մէմնուն վէ պախթիեար իթմէք,
սըհհէթինի էն ուֆագ հավա ճէ-
բէեանլարընա գարշը տախի մու-
հաֆազա իթմէք, վէ տիւշարը մա-
բազ օլտուղու զէման հագգընտա
ֆէվգէլատէ իհթիրամքեարանէ
պիր սուրէթտէ միւտավաթլաղմէ
իճրա գելմագ խուսուսունտա, պիթ-
թապի օլանճա գուտրէթինի, հաթ-
թա պաղը քէրրէ սըհհէթինիտէ
սարֆ ու ֆէտտա իտէր։ Պու էսաս
ումմումէն չանանը իմթիսալ իսէտէ,
նէթիճէ սէղայի գապալ տէկիլ
տիր։

Մէրուրատա զէվճինին վերէսէսի
թարաֆընտան թարտ օլունան տուլ-
լարա մախսուս պիր տարիւհիմա-
եէ վար տըր։ Կէչէն սէնէ կէնճ
կիւզէլ վէ ֆէվգէլատէ զէնկին պիր
ինկիլիզ գըզը տախի, Հինտիսթան
տուլլարընա մախսուս պիր տարիւ-
հիմաեէ տահա թէսիսի իչիւն, մէմ-
լէքէթի մէզքիւրէեէ ադիմէթ իտէ-
րէք, պու սուրէթլէ հէմմէվի հագ-
գընտա իպրազը մէեսիրի մերհա-
մէթի իյլէմիշ տիր։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐՃԸԼԸԳ

Ֆրանսատա Մ՝Օնբէլիեէ չէհրինտէ
Վան Տամ իսմինտէ, անասը Պոս-
թընը պիր ատէմ, պիր պանդա
շիւպէսի քիւշատ իտէրէք 100,000
ֆր. գատար խալգը տօլանտրըմշ
տըր։ Պիր թագըմ տէլլալար քէն-
տիսինէ միւշթէրի, թիւճճար,մուդ-
ուրիզ վէ միւսթագրիզ թաշրերպ,
պունլարընը ճիւվէսինէ գարշը հիչ
վագաբընը պօվմաերպ, տէրհալ
ալարզը բարանը պէշ ալթը միս-
լինի հավի մէպալէղ տէֆթէրէ գայտ
իտէրէք պիր մըգտաբը սահիպինէ
նագտէն ֆայդան սէնէվի օլարագ
վիրմէքտէ, վէ պագբոը իչիւն Լոնտ-
ըրա, Պրիւքսէլ, Շարլրու իւզէրինէ
թահվիլաթ իթա իթմէքտէ, վէ
հաթթա Մօնբէլիեէ թիւճճարլա-
ընա, թահվիլաթը մէզքիւրէեի
գըրտըրթմագտա իտի։ Պու սար-
բաֆլար տախի պէօյիւք սգօնմօ-
լար ալմագտա իտիլէր։

Հաթթա պաղէն Վան Տամ իմ
զասընը հավի օլարագ քէնտիսինէ
թագտիմ օլունան թահվիլաթը
պէտէլի իսթէնիլտիկի վագթի, իմ-
զասը պօղուգ օլտուղունու պէհանէ
իլէ բարա վերմէք իսթէմէզ, վէ իմ
զասը էյի չըդմամըշ օլան էվրագը
թանրմահեաճաղընը իսթար իտէրէք
քէնտիսինէ ֆէվզէլատէ պիր էհեմ-
միյէթէ վիրտիրթմէք իսթէր իտի։

Մէրգուսմ Վան Տամ ախիրէն չու
ռօլանտրըճըլըղընը բօլիս թարաֆը-
տան մէյտանա չը գմասը իւզէրինէ
ֆիրար իթմիշ, վէ էլեէվմ Ֆրան-
սանընը հեր ճիհէթինտէ քէվալի չիտ
տէթլէ թահարրի օլունմագտա ի-
միշ։

ԹԱՐԻՃԻԵԷ

ԻԲԻ ԻՄԲԷՐԱԹՈՐԼԱՐ ՄԻԻԼԱԳԱԹԸ

Վիէննատան 13 հոկտեմ. թարի-
խիյլէ քէշիտէ օլունան պիր թէ-
լէկրաֆա նազարէն, հոկտ. 12տէ
Ալմանիա իմբէրաթօրու իլէ Ավս-
թրիա իմբէրաթօրու ասարը սէ-
նաիեէ վէ թարիխիեէ միւղէխա-
նէսինի վէ հայվանաթ պաղչէսինի
զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

Էօյլէտէն սօնրա իմբէրաթօր Կի-
եօմ հաղը։ արշիտիւգ Ֆրանսուա
Ֆէրտինանտ իլէ սայտ ու շիքեարէ
չըդմըշ տըր։

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժոզէֆ
հազրէթլէրինին, եագընտա Ալմա-
նիա իմբէրաթօրունա իեատէյի
զիեարէթ իտէճէկի բիվանէթ օ-
լունմագտա օլուպ, կէօրիւնիւշտ
միւշարիլէյհ հաղը։ իմբէրաթօր ի-
քինճի Կիեօմ հաղընին ախիրէն
թէվէլլիւտ իտէն գըզընա Կնքա-
հայը օլաճագ տըր։

ԶԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

«Թայմզըն Ճանկայ մուխպիրին-
տէն ալտըզը մալիւմաթա նէղարէն,
Ֆու-Ֆիէն էեալէթինտէ Քեանկ-
եօնկտա մուգիմ միսիօնէրլէր իւ-
զերինէ միթէասսպ խալգ հիւճիւմ
իտէրէք, Մ. Ֆիլիբսին խանէսինի
աթէշէ վէրմիշլէր իսէ տէ, Զին
մէէմուրիին, միսիօնէրին հաեաթը-
նը գուրթարմագա մուվաֆֆագ
օլմուշլար տըր։

ԱԼՄԱՆԻԱ ԻԼԷ ՐՈՒՍԻԱ ՊԷՑՆԻՆՏԷ ԹԻՃԱՐԷԹ ՄՈՒԱՀԷՏԷՍԻ

Պաղը Պէրլին վէ Վիէննա զազէ-
թալարը, Ալմանիա իլէ Ռուսիա տէվ-
լէթի պէյնինտէ ճէրէեան իթմէք-
տէ օլան մուզաքէրաթը միւտտէ-
թի դալրի մուայեէնէ իլէ թաալիգ-
ու թէէխիր օլունտուղունու պէհան
իթմէքտէ իտիլէր։

Ռուս զազէթալարը թարաֆընտան
նէյր օլունան պիր իլանը ըսս-
միտէն անլայշլտրըլընա կէօրէ, Ռուս-
իա հիւքիմէթինին Ալմանիա տէվ-
լէթինին սան թէպլիղաթընա վերի-
լէն ճէվապը, պու ալ զարֆընտա
տէվլէթի միւշարիլէյհաեա խսալ
օլունաճագ տըր։

Մէղքիւր ճէվապըն թէէխսիւ-
ռիւ, ախիրէն մալիեէ նէզարէթինէ
թաեին օլունան Մ. Վիթին մէէ-
մուրիեէթէ կէչէր կէչմէզ պիր թաղ-
գըմ մէսայիլին թէսվիեէսիյլէ մէշ-
զուլ օլմասընտան նէչէթ իթմիշ
տիր։

Մ. Վիթ Ռուսիա իլէ Ալմանիա
թիճարէթ մուահէտէսինի թանզի-
մէ մէէմուր օլան գօմիսիօնու իճ-
թիմաէ տավէթ իթմէզտէն էվվէլ,
մէսէլէեի պիզզաթ քէնտիսի թէա-
գրդ իթմէք իսթէմիշ, վէ պունա
տայիր օլան քեաֆֆէյի էվրագը
քէնտիսինէ թէսլիմ օլունմուշ տուր։

* *

Տիկէր թարաֆտան Բէթբըս-
պուրկտա թապ օլունան «Ղազէթ
տը լա Պուրս» ղազէթասը աթիտէ-
քի ֆըգրաեը նէյր ու իլան իտիեօր։

Ռուս իտարէյի մալիեէսինէ ա-
խիրէն մէմալիքի էճնէպիեէտէ պիր
իսթիղրազ իհրաճընա տաեիր պիր
թազըմ ճիտտի թէքեալիֆտէ
պուլունուլմագտա տըր։ Խուսուսի
իլէ ալէմի մալիտէ պիր մէվզրի
ֆայիդ իհրազ իթմիշ օլան պաղը
հէյլեէթի սարրաֆիեէլէր թարա-
ֆընտան տախի արզը թէքլիֆաթ
օլունմուշ տուր։ Պիւթիւն պու
թէքլիֆլէրբարիս պօրսասընտա պիր
Ռուս իսթիղրազը իհրաճը մագսէ
տինէ մէպնի պուլունմագտա տըր։

Պալէատէ զիքը օլունան ահվալ
«Նաեէ Ֆրաեէ Բրէսէ» ղազէթա-
սընըն 13 հոկտ. թարիխլի նիւս-
խէսինտէ, ագտը օլմուշ պիթմիշ
կէօսթէրտիկի 300 միլիօնուգ իս-
թիգրազը իշրապ իթմէքտէ տիր։

Մէգքիւր ղազէթա 14 հոկտ. թա-
րիխլի նիւսխէսինտէ իշպու իս-
թիգրազ մէսէլէսինին հէյման ագտ
օլունաճաղը զէման, միւզաքէրաթը
մազհարը մուվաֆֆագըյէեթ օլ-
մատրըղընը իտտիա իտիեօր։ Բէթ-
բըսպուրկ թիճարէթ էնթէրնասիո-

վընտան ավտէթ իտէն Սօվրըսի օ
գատար եօրկուն պուլունտու քի,
եաթաղա սէրիյտ, հէքիմ ճէլպ
օլունտու։ Էմմա տօքթէօր Ժանտ-
րօն տօսթումուզ տէյիլ իտի, Սօվ-
րըսի տէ գալպ խասթալըը իւ-
ֆիւնէթի զուհուր իթմիշ,

Քէնտիսի զաեէթ գավի իւլպիւ-
եէ օլտուղունտան, էվվէլա խաս-
թալըընտան զօրգուլմամըշ իտի։
Վագրա 15 կիւն սօնրա սեաղա
գալդտը իսէ տէ, քիմ պիլիր նէ

նալ պանգասը տիրէքթօրու Մ. Բօթսթան իսթիգրազը մէզքիւր հագգընտաքի, միւզաքէրաթը իճ բաեէ մէէմուր իքէն մուվաֆֆաղ օլամատըղը էճիլտէն, հոկտ. 13 տէ Բարիստէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Հէր նէ տախի օլսա Բուսֆանընն բարա պուլմազ խուսուսունտա միւշքիլաթ չէքմէնէճէկի, Բուս տէվայիրի ըսմիհէսինտէ սէօյլէնմէքտէ տիր։

ԱՖՐԻԳԱՅԱ ՏԱՀՕՄԷՅ ՄԷՍԻԼԷՍԻ

Ալաֆր. հոկտեմ. 13տէն պէրու Ֆրանսայ հիւքիւմէթի, իքի կիւն միրալայ Տօտսան հիչ պիր հավատիս ալմամըշ օլտուղունտան, միւմայիլէյհ Տահօմէյ Ֆրանսըզ ասքէրի գօմանտանընընն վէֆաթ իթմիշ վէ եա մէճբուրէ օյմուշ օլտուղունա տաեիր հավատիս շուեու պուլմուշ տուր։ Պազբլարը տախի Տահօմէյլիլէրին, թէլէկրաֆ խաթթլարընը քէսմիշ օլտուգլարընը պէեան խուեօրար։ Հագգաթը հալյու տուրքի, միրալայ Տօտս, Տահօմէյ մէրքէզի հիւքիւմէթի օյան Ապօմէյ տօղրու ահէսթէ ահէսթէ վէ ֆագաթ պիր սուրէթի միւտեպպիրանէտ եիւրիւեիւպ, պահրիեէ նէզարէթինէ թէլէկրաֆ քէշիտէ իթմէմէսի իսէ, խապէր վիրէճէք եէնի պիր շէյի օլմամասընտան նէշէթ իթմիշ տիր։

Ալընան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա նազարէն, սէվգհիլտէ տօլայան պիր Ֆրանսըզ ֆիլօսու, Տահօմէյ հաքիմի Պէհանզէն իչիւն հարպգաչաղը գարաեա չըգարմագտա օյան պիր Իթալիան սէֆինէսինի զապթ իթմիշ տիր։ Միրալայ Տօտս, Տահօմէյ հաքիմինի թէմամըյլա զալէպէ իթտիքտէն սօնրա նէ եարաճաղընա տաեիր զաթէն էվվէլճէ թալիմաթը մախսուսէ ախղ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր թալիմաթա թէվֆիգէն, մէմլէքէթի մէզքիւրէեի թէմամըյլա իշղալ իթմէք լազըմ կէլմէեիպ, գըթայի մէզքիւրէ պիր չօգ ագսամա թագսիմ իտիլէրէք, ագսամը մէզքիւրէ, Ֆրանսաեա մուհիպպ բուէսանընն թահէթը իտարէսինէ վազ օլունաճագ տըր։ Իւլքեայի մէզքիւրուն պաչըճա լիմանը օյան Վէտա իշղալ օլունարագ, շէհրի մէզքիւր, Պընէն քէօրֆէզինտէ Ֆրանսըզ միւսթէմլիքաթընը իտարէ իտէն հիւքիւմէթ մէէմուրինինն մերքէզի օլաճագ տըր։

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Լաստիգգալօշ վէ սաեիր աեագ գալշլարը մահալլէֆիրուխթու։

Պազը միւհթէքիրլէր մուգավատան եաբըլմըշ թագլիտ աեագ գապլարը սաթարագ, էհալիի իշղար իթմէքտէ օլտուգլարընտան, քէնտիլէրինի պու կիպի զարարատան վիգայէ իչիւն, էօթէտէնպէրու ֆիրուխթ իթտիկի աեագ գապլարը նըն տաեանըգլըղը, զարիֆլիկի վէ պախտասուս էհվէնիյէթի ճիհէթիլէ մէշհուր վէ լաստիգ գալօշ տէքօսու տէմէքլէ մաարուֆ օյան Սուլթան Համամընտա վազը 47 վէ 49 նօմէրօլու Սեպուհ Տէմիրճեան մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլերի թավսիեէ օլունուր։ Մէզքիւր մաղազատա հէր նէվի աեագ գապլարը մէվճուտ օլուպ, սայիր սէնէլէրէ նիսպէթէն պու սէնէ պիր զաթ տահա միշքէրիլէրինի մէմնուն իաէճէկի իլան օլունուր։

36—3

ՍԱՐՄԱՖԻՅԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՆԸ

1892 Հոկտեմբեր 8 սաաթ 3

Էսհ. Ում. միւպէտտէլէ. սէրի 8	
Տիւն աչչամագափանը.	23 32½
Պու սապահ աչըլտը. . .	23 33
Տիւն էն եիւքսէք ֆիւեաթ	
Տիւն էն աշաղը ֆիյաթ.	
Սէրի Ա . . . . . ի. Լ.	55 25
» Պ . . . . . » »	31
» Ս . . . . . » »	22 12
Թահվիլաթը Օսմանլիյէ.	82 30
էն եիւքսէք ֆիւեաթ . .	
էն աշաղը ֆիւեաթ . . .	
Թասֆիյէ.	17 20
Շըմէնտըֆէր . . . . ֆր.	91 50
Օպլիկ. Թրամ. գ. ֆր.	506 50
Իսթիլանճ 8 կիւնէ. Լ. Օ.	300
» 1 այա. » »	600
Գօնսօլիտ բէյօրու . . .	
Օսմանլիյէ » . . . Բէյօր	
Շըմէնտըֆէր » . . . Տէյօր	

ԱԳՕՍԻՕՆԱՐ

Իսթանպօլ պունգասը ի. Լ.	4	38
Սօսիէթէ ժէնէրալ. . .	5	8
» Օթ. չանժ է վալէօր	4	18
Գրէտի ժէնէրալ օթօմ. Լ. Օ.	8	2
Թրամվայ.	6	7½
Բէժի . . . . . գ. ֆ.	16	18

ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Իսթիգրազ 5%. . . ֆր.	340	
» 4%. . . »	335	
Պանգ նասիոնալ. . . . »	401	
Լօրիօմ . . . . . »	85	50

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱՆՍԱՐԸ

Օսմ. միր. 100 ղրշ. տան	Ղշ	Փ.
Սիմ մէճիտիյէ	107	12
Մէթալիք	97	20
Պէհլիք	101	
Ալթընըղ	101	
Ինկիլիզ լիրասը	110	14
Ֆրանսըզ »	87	23
Ռօլ	90	
Գարպսն գաեիմէսի . .	9	6

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա.	109	35
Փարիս	22	92½
Ֆիօրէն	10	87½
Ֆրանգ		
Մարգ		

فرانسجه دن ترکجه

مکمل لغت

GRAND

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-TURC

Միւհէնտիսխանէյի պէրրիի Հիւմայունը Ֆրանսըզճա վէ Ալմանճա մուալլիմի վէ Թարիջ դաղէթասը մուհարրիրի Վիկէնթայ էֆ. Թարաքճընտան, պալէատէքի նամ իլէ նէշր օլունան լուղէթ, Շիրքէթի Միւրէթթիպիյէ մաթպասընտա միւքէմմէլ վէ նէֆիս սուրէթտէ թապ օլունարագ, ճիւզ պէ ճիւզ նէշր օլունմագտա տըր։

Ֆրանսըզճա լիսանընը էօրէնմէք հավէսինտէ պուլունան զէվաթա, հէր միւշքիլաթընը սուհուլէթլէ հալլ իտէճէք զաեէթ կիւզել պիր տէլիլ օյան պու լուղէթտէն պիրէր տանէ ալմալարընը թավսիեէ իտէրիզ։

Ապոնըման պէտէլի թաշրա իչիւն 150, Իսթանպօլ իչիւն 120. պէ հէր ճիւզի 20 բարա ֆիւեաթլա ումում քիթապճը տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր։

ԳՐԱԲԱՐ

ԵՒ

ՀԱՅ ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՍԱՂՄՈՍ

Միւթէվէֆա Պատուելի Գրիգոր էֆ. Փէշտիսալճեան չէնա սէնէլէր մուգատտէմ այըզ Թիւրքճէ լիսան ի զրէ Թէրճէմէ իտէրէք պիր քաչ տէֆա թապ իտիլմիշ օլտուղու Հայտէ Թիւքէնմիշ օլտուղընտան Բաթրիք էֆէնտի հազրէթլէրինին էմրի իլէ պու տէֆա Թէքրարէն զայէթ նէֆիս սուրէթտէ թապ օլունարագ քեաֆիֆէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա պուլունմագտա տըր։

Էյի քեազըտլըսը 25 վէ ատի քեազըտլըսը 20 ղրշ. տըր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

ԳԻՏԿԱՆ

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ԶԲՕՍՆՔ

Ա. և Բ. տետրերը. որք կը պարունակեն 42 հրահանգ և 37 գեղեցիկ պատկերներ։

Մէն մի տետրակի գինն է 50 ՓԱՐԱՁ

ԳԱՌՆԻԿ ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ

Վ Է

ՍԱՐԳԻՍ ԴԱՐԱԳՕԶ

Մէքթէպլի Հուգուգու Շահանէտէն մէէզուն տավա վէքիլէրի

Էֆէնտիի միւմայիլէյհնումա վէ վատար հուգուգ իյլեե վէ թիճարիյեե վէ ճէզայիյեե վէ չէրիյեե վէ ումմուրու իտարէեե միւթէալլիգ քեաֆիֆէյի տաավի վէ մէսալիհի վէ թաշրալարտան վիրուտ լարընը Տէրսաատէթճէ թաագբյպրնալիզում կէօրիւնէճէք, պիլճիւմէ խուսուսաթը տէրէօհտէ իլէ պէրապէր, իմթիեազաթ վէ սաեիրէ իմթիհսալի զըմընընտա թէշէպպիւսաթը միւգթազիլեէրի տախի իյֆա, վէ կէրէք թիւրքճէ վէ կէրէք էճնէպի լիսանլարընճա, միւսթէտիյեաթ վէ մուգավէլաթ վէ սաեիր պիլճիւմէ մուհարրիրաթը ըսմիեէի թանզիմ ու թահրիր վէ թէրճէմէ իտէրլէր։

Եաղըխանէլերի – Գալաթատա Տէվիր խանընտա Ն. 22։

Պաղչէ գաբուսընտա ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ վէ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ էֆէնտիլերին 10 նիւմէրօյու իտսրէ չաեը նամ մաղազալարընտա ճավանընը վէ Զինին էն ալէա վէ նէֆիս չայլարընտան քիւլիյէթլի սըփարըշլար կէլմիշ տիր։ Պունլարընը լէզզէթի, նէֆասէթի, հասիյէթ վէ էհվէնիյէթի ճիհէթի իլէ հէրքէսէ ըէգաալէթ իթմէքտէ վէ բազարըզա մահալ պըրագմագտըզընը միւշթէրիլէր մէմնուն իտիլմէքտէ տիր։

Մէզքիւր չայլարտան մէմալիքի Շահանէյնին պիլ ճիւմլէ չայֆը տիւքքեանլարընտա պուլունուր։

Պալատէքի ալէմաթը ֆարիգանընն չըզմըշ օյան թագլիտնտէն սագընըլմագ թավսիյէ էտիլիր։ 75—5

ԱԺԱՆ ԳՐԵԱՆՔ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան և ի մասնաւորի Պատյաճախորդացս թէ, մեծանուն հեղինակ՝ Ա. Մ. Գարագաշեան էֆէնտիի հետեւեալ երկասիրութիւններն, զոր մինչև ցարդ ես կը տպէի և կը վաճառէի, այժմ Հեղինակին և մեր հաճութեամբ յանձնած եմք այդ տպագրութեանց և վաճառման իրաւունքը, նախկին փորձ և հաւատարիմ աշակերտիս և այժմ յաջորդիս, գրավաճառ-տպագրիչ և կազմարար Մինասեանի էֆէնտի Փափազեանի, որոյ կեդրոնատեղին է, Զագմագճըլար եօղուսու, Զիւմպիւլլիւ խանի մէջ, վարի յարկ թիւ 18, 19, 21։

Աշխարհագրութիւն բնական պտկրզդ. 2 20
Ուսումնական 4
Քաղաքական 4
Քաղաք. և բնական 6
Էջ Ն. Ուս. 10
Ամանորեայ տետ. յե. Ռ. Գօնթ պէյ 2
Հիսանական զուարճալի զբօսանք Ա. Բ. 2 20
Լուսաբերան կամ Արմենակ պտկրզդ 2
Հաստքնաթը քաղուած ի նախնեաց..... 8
Նամակների կամ փաքրիկ քարտուղար 5
Պատմութիւն Հայոց 3
Պատմութիւն Սրբազան 4
Պատմութիւն Մեծին Ալէքսանդրի 5
Սկզբունք Քերականութեան 1
Քերականութիւն Գործնական 6
» Դպրութիւն 6
Քերական Գաղիերէն Յ. Գօնթ պէյ 1

Հեգարան 100ը 15 ղրշ.
Քերական » 6 »
» Պտկրզ. » 10

Համառօտ Քերականութիւն 60 փարայ
Աշխարհաբառ Քերականութիւն 100 փարայ
Ընդ մամլոյ Ա. և Գ. Ընթերցարանք։

Հետեւաբար կը հրաւիրեմ իմ ազնիւ յաճախորդներս որ, երբ վերոյիշեալ գրքերէն պէտք մի ունենան, հաճին դիմել ուղղակի յիշեալ էֆէնտիին, իրրև Գավաֆեան։ Զեղչ 100 ին 20 մեծաքանակ գնողաց։

ԵՈՎՍԷՓ ԳԱՎԱՖԵԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ
ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ, ՀԱՅ. ԵՒ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ

Մ. Գ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Ա. ՐԱՄԵԱՆ Տ. ԳԱՐԱՆ

Հրաստարակուեցաւ 41ոդ թերթ 6

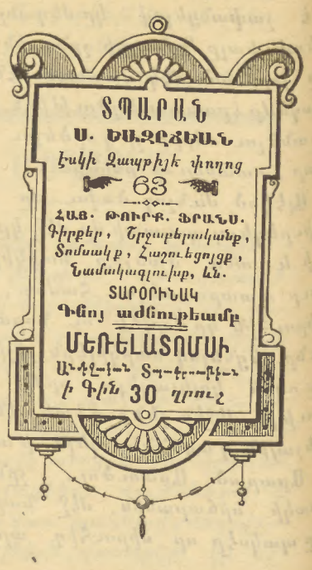

ճունտան այրըլմազլար իտի։ Քէն տիսինի զիեաբէթէ կէլէնլէրէ, Սօվրըսի «էկէր խասթալանմագսա իտիմ, զէվճէմ վէ տօսթումթարաֆլարընտան նէ գատար սէվիլիկիմի էօյրէնէմէզ իտիմ» տէր իտի։ պու սէօզիւ գաչ տէֆա պանա տա սէօյլէմիշ տիր։

Բլանթա։— Թապիի Սօվրըսինին խասթալըղը, թապիպլէրի ահիպ պըրագան խասթալըգտան օյուպ, կիթթիքճէ էրիր կիտէր իտի, նի հաեէթ պիր սապահա գարշը էօլէճէկինի հիսս իտէրէք, վէ ֆագաթ քէնտիսինի ասլա զայպ իթմէեէրէք, պիւթիւն խանէսի խրամէթքեաբլարընը թօբլաեուպ, անլէրին միւվաճէհէսինտէ, գարըրընընն էլինի գօնթ տը Թրէմօրէլին էլինէ վիրմիշ, վէ քէնտի վէֆաթընտան սօնրա, եէքտիկէրի իլէ էվլէնէճէքլէրինէ աաեիր պիրտէ եէմին իթտիրմիշ տիր։

Պէրթ վէ Հէքթօր հէր նէ գատար խմթինա իթմէք իսթէտիլէր։ իսէտէ, պու իզտիվաճ քէնտի ըուհունուն խթիրահաթընը մուճիպ օլաճաղընտան, քէյֆիեէթի մուգավէլաթ մուհարրիրի Մ. Պօրիեէ եազտըրտըղը վասիեէթնամէսինէ տէ տէրճ իթտիրմիշ։

Միւսթանթիգ սօրտու քի։

Մ. վէ մատամ Սօվրըսինին չօճուգլարը եօ՞ղ մը իտի։

Բէյիս։— Խաեբը էֆէնտիմ։

Բլանթա։— Սօվրըսինին վէֆաթընտան սօնրա, Պէրթ իլէ Հէքթօրուն թէէսսիֆլէրի հագիգաթէն չըլտըրմագ տէրէճէսինէ վարտը։ Պէրթ պիր օտաեա գաբանըպ հիչ քիմսէյի, հաթթա էն զիեատէ սէվտիկի մատամ վէ մատմազէլ Դուրթուաեը պիլէ զիեարէթինէ գապուլ իթմէզ օլտու։ Մաթէմ միւտտէթի կէչտիքտէն սօնրա, ինսան իչինէ չըգմազաղ պաչլատըգլարը զէման, իքիսի տէ թանըլմազ պիր հալէ կէլմիշլէր իտի։ Հէլէ Հէքթօր 20 սէնէլիք էօմրունի պիրտէն եաչամըշճասընա, ատէթա իսթիեար օլմուշ իտի։ Պունլարընն չու թէէսսիֆլէր աիւթիւն տօսթլարընն մուճիպի թահսինի օլտու։

Միւսթանթիգ։— Պու միւտտէթ զարֆընտա գօնթ տը Թրէմօրէլին Պէլ Իմաժ օթէլինտէքի զիեարէթլէրի, գաթ օլտուլա՞ր մը իտի։

Բլանթա։— Էօյլէ մէէմուլ իտէրիմ էֆէնտիմ։

Տօգթէօր։— Պէն պունա էմինիմ, հաթթա բիվաեէթ օլունտուղունա կէօրէ, օէնատ Բարիզի գատրն իլէ գօնթ տը Թրէմօրէլ արասընտա պիր տէ չիտտէթի միճատէլէ վուգուա կէլմիշ։ օ միճատէլէտէն սօնրա պիր տահա կէօրիւլմէմիշլեր։

Պու սէօզ իւղերինէ իսթիեար Բլանթա պիր ազ կիւլիւմսէեերէք տէտի քի։

—Էօյլէ ամմա, Մըլէօն գարիեէսի, տիւնեանըն էօթէ ուճգունտա տէյիլ եա, օրատա տա օթէլլեր վար տըր։ Էյի պիր աթ իլէ Ֆօնթենպլօ, Վէրսայլ հաթթա Բարիզի պիլէ չաբուճագ կիտիլիր, միւթէվէֆֆա Սօվրըսինին իսէ, ախըրընտա ալէա աթլարը վար իտի։

Պապա Բլանթանըն պու սէօզիւ ճիտտի պիր իսպա՞ր մը տըր, եօգսա միսալ թարզընտա պիր չէ՞յ մի տիր, պունու անլամագ իչիւն միւսթանթիգ էֆ. քէմալի ԻՀԹիեաթլա իսթիեարըն եիւզիւնէ պագտը։ Հալպու քի պապա Բլանթա հիքեաեէսինէ ատէմամ իտիեօր իտի։

Պու տիւնեաստա հիչ պիր չէյ տայիմի տէյիլ տիր։ Եէս ու մաթէմ կիւնլէրի կէչտիքճէն սօնրա, պիր ազտա թէսլիեէթ կիւնլէրի կէչիպ, նիհայեէթ Սօվրըսինին վէֆաթընտան պիր սէնէ սօնրա, Հէքթօր Պէրթի թէզէվվիւճ էյլէտի։

Բլանթանըն հիքեաեէլէրի, ըէյիս էֆէնտինին ճանընը սըգտըղը, եիւզիւնտէքի խօշնուտսուզլուգ ալէա մէթլէրինտէն անլաշըլըը իտի։ պիր ազալըգ տէտի քի,

—Պու թաֆսիլաթը ըէք ազրու օլտուգլարընա չիւպհէ եօգ իսէ տէթագըգաթը էվվէլիեէսի իլէ մէշղուլ օլտուղուժուղ ճինաեէթ իչլէրի իչիւն պու թաֆսիլաթըն նէֆայիտէսի վար տըր։ Մէզքիւր թաֆսիլաթ, պիզէ գօնթ վէ գօնթէսին գաթիլլէրինի պիլտիրէպիլէճէք մի։

Միւսթանթիգ Մ. Տօմինի տէտի քի,

—Պու թաֆսիլաթա ԻՀԹիեաճըմ վար իտի, պու օթէլտէ վուգու պուլան զիյարէթլէր նապարը տիգգաթըմը ճէլպ իտիեօրլար։ Պիր գատընընն գըսգանճըղը նէ կիպի ճինաեէթլէրէ սէպէպ օլաճաղը թարիֆ զապուլ իթմէզ։ Շիմտիքի հալտէ Մ. է մատամ Թրէմօրէլի էօյրէնտիմ, պիր ազ տա ահվալը հազրէեէ պագալըմ։

Պապա Բլանթա պիր սէօզ տահա սէօյլէյէճէք իմիշ կիպի պիր սուրէթլէ, տուտագլարընը գըմըլտաթմըշ իսէ տէ, տէրհալ եինէ սուսօրմուշ իտի։

Միւսթանթիգ էֆէնտի սօրտուքի։

—Եինի զէվճ ու զէվճէնին տէ նասըլ եաչատըգլարընը էօյրէնէպիլի՞ըմիեիմ,

(Տէվամ)